

مقدمه

بنام داور دانای دانائی بخش

ترقی و تعالی هر قوم بسته بدرجه علم و اخلاق آن قوم است
بدبختانه بعلم عدم و وجود اخلاق فاسده دیرگاهست که
مملکت ایران ویران است یگانه وسیله که ما را از ضلالت جهالت
و فَلَاکت بلکه از هلاکت برهاند همانا نشر معارف است و
بسط مطبوعات مفیده خاصه تاریخ که تدقیق در صفحاتش
فلسفه انحطاط و ارتقاء هر مملکت و ملت را برهن و مجسم میسازد
نظر باین مقدمه هر کس که در تربیت و یداری ابناء مملکت
از راه نشر کتب اخلاقی تاریخی همت نماید شایان سپاس گذاری
فراوان است و بر همه لازم است در تشکر و تشویق این مهم

عالیه چیزی فروگذار ننمایید حضرت آقای سردار ایمنه علاوه
بر مجاهدات صمیمانه که برای حصول آزادی ملت فرموده
اند در ترجمه و تألیف و انکلیس هفتاد و هفت کتاب با این
اند از آن جمله دو ترجمه مجلدات کتاب انکلیس هفتاد و هفت
و وسایل ترجمه و طبع و نشر آن را بایک جدیت شایان تمجیدی
فراهم کرده اند

برای کمک باین نیت مقدس و انجام فرمایش حضرت سردار
این بنده استدعا الله میرزا شهاب الدوله ترجمه این ضمیمه را بعهده
گرفته و در انجام این خدمت وقت مصروف داشتیم و حتی المقدور
بببارات آن حضور و زوایدی برای بسط کلام و یازینت عبارت
نیفزودم و امیدوارم اگر مطبوع طبع خوانندگان محترم شود از
نواقص آن غمض عین فرمایند

ایران نمره (۱) ۱۹۱۱

کتابخانه
مجلس
۱۴۸۵۵
دانش

ضمیمه مراسلات

و مخابرات

راجعه بامور ایران

« در تعقیب (ایران نمره ۱ ۱۹۱۰) س ۵۱۲۰ »

در تاریخ ۱۹۱۱ بنا بر امر اعلیحضرت

تقدیم پارلمان گردید

دنباله مخایرات و مکاتبات راجع بامور ایران

متمناقب جلد ۱ ایران نمره ۱ ۱۹۱۰ «

نمره ۱

نکراف سر جرج بار کلی بسرا ادواردگری واسله پنجم دسامبر

از طهران پنجم دسامبر ۱۹۰۹

اقتدار سهام الدوله فرمان فرمای فارس را صواله الدوله بشدت
تهدید مینماید ایالت بعضی تقاضاها پیشتر ادوات کرده و مداومت
حکومت خود را مشروط بقبولی آنها نموده و بعضاها شامل
مواد ذیل است

« ۱ » بصولت الدواه امر شود که برای حفظ انتظام با

ایالت مساعدت نماید و در صورت تخلف از ریاست ایل خلع
گردد

« ۲ » بایات اختیار داده شود که اتمام مالیات یکسانه

فارس را بمصرف احتیاجات فوری محل ریسانک و بالخاصه قوامی

فشونی لازمه را تهیه و تشکیل نمایند ۲۲۸۵۵

تاکراف سر جرج بارکلی بسراد واردگری واصله ۱۴ دسامبر

طهران چهار دهم دسامبر ۱۹۰۹

وزیر امور خارجه و وزیر مالیه، متفقاً دیروز دو سفارت را ملاقات
کرده و تقاضا نمودند که دولتین مبلغ یک کرویرا پره بعنوان مساعده
استقراض که محل احتیاج فوری است بدولت ایران بدهند

ما هر دو اهتمام نمودیم که نظریات دولت ایران را در خصوص
وثیقه یا وسیله تأمین استقراض و مصرف وجه و ترتیب کنترل
مخارج و مسئله استخدام مستخدمین خارجه کشف بنمائیم ولی بر
ما معلوم شد که وزراء هنوز نمی توانند نظریات خود را منسوخ
تر و دقیق تر از آنچه قبلاً درج میشود بیان نمایند

دولت ایران فعلاً وثیقه یا وسیله تأمین نمیدهند ولی امید
دارند که بعدها استقراض کلی بنمایند و قروض جاریه را تبدیل به
قرض ثابتی کنند با مرابحه نازلی باین وسیله تحمیلات عایدات مرکزی
کاهش شده و محل لازم برای تأمین وجه استقراض پیدا خواهد
شد. دیگر اینکه اخبار داشته باشند که این وجه بمصرف اعاده نظم

میرسد و حصول این مقصود مستلزم تشکیل قشون و ژاندارمری خواهد بود و همچنین به صرف اصلاحات ممالکتی و اجم بمایه خواهد رسید دیگر اظهار داشتند که وزراء مشغول نوشتن پروگرامی هستند برای تعیین مخارج و ترتیب ~~کنترل~~ و پس از اتمام آن پروگرام را بسفارتین اطلاع خواهند داد

از ترتیب و نقشه کنترل چیزی بر ما معلوم نشد بجز اینکه به «سیو» «بیزو» نفوذ و اختیارات بیش از پیش خواهند داد و مشارالیه را مأمور اجرای نقشه کنترل خواهند نمود

اگر وجود مشاوران خارجیه لازم گردید نظر پاینده ~~که~~ مجلس اساساً استخدام آنها را تصویب نموده است بخدمت خواهند طلاید ولی در خصوص امور مالیه فعلاً ~~میخواهند~~ امتحان نمایند که بعضی تغییرات در مأمورین ایرانی و استخدام اشخاص متمکن ناچه درجه برای اجرای اصلاحات لازمه کافی خواهد بود اگر چه این بیانات خیلی امیدواری نمیدهد ولی من امیدوارم که دولتین از مذاکره این مسئله استقراض امتناع نخواهند فرمود زیرا که اولین دفعه است که بحسب ظاهر دولت ایران

صمیمانه سعی است که بودجه صحیحی تهیه نماید و همچنین
طرحی برای کنترل بریزد

نمره ۳

تا کراف سر جرج بارکلی بسراد وارد کری واصله پانزدهم در امیر
از طهران پانزدهم دسامبر ۱۹۰۹

تا کراف ذیل از قونسول دولت انگلیس از شیراز رسیده است
بویر احمدیها که طایفه از کپکوثی هستند چند روز است

در چهل میلی شیراز راه بوشهر را سد نموده اند تمام وسایل
مربطه مقطوع است قوافل در دشت ارجن جمع شده اند و
اشرار ایلات نهید مینمایند که آنها را غارت کنند

صوات الدوله اشرایطی که برای اعاده نظم بیست و نه ساله کرده یکی
این است که کلیه راه های فارس در تحت اداره و واگذار شود و
دیگر اینکه حکومت چندین محال را که مجاوران راه ها هستند
مستقلا بخود او واگذارند بدون مداخله سهام الدوله

قبول این شرایط مستلزم استعفاى سهام الدوله و کارگذار
و همچنین اتحاد انلاب و اغتصاب در ایلات است و خواهد

از دستجات مذکوره فوق سه دسته پیاده نظام و باطری توپخانه و یک ستینا قزاق و دسته مهندس در اردبیل مقیم خواهد بود و یک اسکادرون قزاق و یک دسته ز پیاده نظام مشغول حفاظت از راه مذکور بین استارا و اردبیل بوده و سه اسکادران قزاق و یک دسته از پیاده نظام راه بین اردبیل و سراب را حراست خواهند نمود و راه بین خط مزبور و شهر تبریز حفظش بعهده دستجات اردوی تبریز خواهد بود

اما در خصوص خسارتی که در موقع غارت اردبیل بواسطه عشایر به تبعه روس وارد آمده مسئولیت آنها بعهده دولت شاهنشاهی ایران گذارده خواهد شد دولت مزبور مسئول تهیه اردوئی است که برای تنبیه عشایر قراجه داغی و شاهسون و برای استرداد خسارت های مزبوره کسب نماید بلا و ه بدولت ایران اخطار شده که اگر استعداد اردوی ماور اردبیل وظایف و تکالیف راجع بخود را انجام ندهند و ترضیه اتباع روس حاصل نگردید در انوقت دولت روس رأساً اقدامات جبریه در موقعی که مقتضی بدانند

نسبت به عشایر مزبور خواهد نمود

« بنده .. انیکلسن »

نمره ۶

« تالکراف سراد واردگری بسر جرج بارکلی » وزارت

خارجہ انگلیس ۱۷ دسامبر ۱۹۰۹ »

تالکراف مورخه ۱۴ دسامبر شما راجع بمساعدہ استقراض

بدولت ایران حتماً لازم است کہ وثیقہ دادہ شود ولو اینکه ان

وثیقہ هر قدر مختصر باشد

اگر دولت روس ۲۰۰۰۰۰ لیرہ خواهد داد ما نیز حاضریم

مبادل همان مبلغ تادیہ نهائیم ولی فعلاً بیش از این نمیتوانیم

بدهیم

نمره ۷

« ایورت سر جرج بارکلی سراد واردگری واصلاہ ۲۰

دسامبر از طهران ۲۱ نوامبر ۱۹۰۹ »

اؤا چنانچه در تالکراف مورخه ۱۵ شهر جاری با کمال

انتخار و ایورت دادم پارلمان ایران رادر تاریخ مزبور عالیحضرت

پادشاه ایران افتتاح نموده هیئت نماینده کان خارجه رسماً دعوت شده بودند که با لباس رسمی در موقع افتتاح حضور بهم رسانند من با تمام همکاران خود و صاحبمنصبان سفارت خانها در آن موقع حاضر بودیم اعلیحضرت پادشاه بالای سکوی مرتفعی ایستاده بودند نایب السلطنه سمت راست و ولی عهد بسمت چپ و در پشت سر علماً قرار گرفته بودند از جمله علماً آقای سید عبدالله مجتهد بودند که در دو سال قبل در جنیش و هیجیان ملی دخالت عمده داشته و جدیداً از تبعید مراجعت کرده اند رسومات افتتاح با کمال نظم بجای آورده شد و خطابه پادشاهی را رئیس الوزراء سپهدار اعظم قرائت نمود و پس از آن اعلیحضرت شریف بردند و رسومات خاتمه پذیرفت

عده وکلای حاضره پارلمان کمی بیش از عده کافی و انونی که ۶۱ نفر است بوده و اسامی معروف ترین آنها از قرار ذیل است

وکلای طهران

صانع الدوله و ثوق الدوله حاج سید نصرالله ذکاء المالك

صديق حضرت مؤتمن الملك حسينقاينخان نواب شاهزاده

امداد الله ميرزا وحيد الملك

وکلای آذربایجان

تقی زاده حکیم الملك مستشار الدوله

حاج ميرزا رضا خان

وکیل اصفهان ميرزا ابراهيم خان

وکیل استرآباد مشير الدوله

وکلای گیلان دکتر اسمعیل خان معاضد الساطنه

وکیل عراق ممتاز الدوله

وکیل قزوین فهيم الملك

وکیل فارس عميد الحكماء

برای تحقیق اعتبار نامه های نمایندگان يك رئیس موقتی

(مؤتمن الملك) و دونایب رئیس در تاریخ ۱۶ انتخاب

شدند نتیجه تحقیق اعتبار نامه ها این شد که پنجنفر ازمنتخبین

بنا بر اینکه کاملاً موافق قانون انتخابات انتخاب نشده بودند.

رد شدند

در تاریخ ۲۰ رئیس و نواب رئیس دائمی مطابق صورت
ذیل انتخاب شدند

رئیس مستشارالدوله نایب رئیس اول حاج سید نصرالله
نایب رئیس دوم ممتازالدوله

تا بحال مجلس مشغول رسومات واجع بنامور داخلی خود
بوده و بجزقرائت چند تلکراف تبریکیه از رئیس جمهوریه
ممالک متحده امریکا و رئیس جمهوری فرانسه و ازدول اطریش
و باریک و همچنین تلکرافات واصله از استارا راجه باوضاع
اردبیل کاری که تقع عمومی داشته باشد هنوز نکرده اند.

نمره ۸

مراسله سر جرج بارکلی بسرادواردگری (واصله ۲۰ دسامبر)

از طهران ۲۹ دسامبر ۱۹۰۹

با کمال افتخار سواد منروحه که از کفیل ژنرال فونسوالدری
انگیس در تبریر در خصوص حرکت و طغیان جدید عشایر
باغیه اردبیل رسیده لفاً ایفاد میدارم

ملفوظه ۱ در نمره ۸

مشروحه دستر اسارت گنیل ژنرال قونسوالگری

بهریز بسرجرج بارکلی

از تیزیز ۱۴ نوامبر ۱۹۰۹

راجع بتاکراف مورخه ۱۲ ماه گذشته اینک مفتخرم از اینکه
 ترجمه دو طغرا تاگرافی که رحیم خان و رؤسای شاهسون و
 قراجه داغ بشاه مخلوع و دو طغرا از رؤسای بختیاره امیر مفخم و
 سه دار جنک شنبیره کرده اند لفا ارسال دارم
 لازم نمیدانم مجدداً مصدرع شاه و قایم که بالخره متنبی به تستیر
 و غارت اردبیل گردید در اینجا تکرار تمام بموضع رود قسون در رس
 در اردبیل یا غیان غنار خان نامی را بسته است حکومت گذاشته
 و از شهر بیرون رفته در اردوانیکه در خارج شهر سابقاً ستار
 خان تپیه کرده بود اتفاقاً مت نمودن شاهسونها فعلاً مستغول
 ما اگره بارتید الماک میباید احتمال میروند از آنرا پیش قور
 از طرف ایالت اندر بایحاق و محضین بواسطه از دست شدن
 زمینانی در اردبیل و پیر و دانه شود

در سراب که صمد خان و باقر خان فملا در شبها هستند
از قرار معلوم سه هزار نفر استعداد در تحت فرمان رشید الملک
موجود میباشد یکدسته استعداد در استاراموجود و
دسته دیگر در خانخال راه رشت را سنکر بند سیه کرده اند
این دسته اخیر تا بحال تصادف و جنگ مختصری با شاهسونها
نموده و از قرار در پورت بطریق معمول به تاریخی رولوسیونرها
بوسیله بمب آنها را شکست داد و عقب نشاندند اند اگر ما بین
اصلاح کردید و یا غیهای کار خود رفتند رشید الملک بسبب
حکمران بار دیدل خواهد رفت

دوات ایران اگر ما یل است ادو با یجان را نجات بدند میباشد
جدو جهد بز رله کافی بنما بند بعد از سه ماه انتظار فقط دو پست
نفر قزاق های ایرانی و دوست نفر سوار های بی مصرف
اینانو خود را بز حمت به ابریزد ما نیده نتیجه اینکه غیر ممکن
است که از و ره نفرهای محلی انتظار داشت که منشوش ترین
و منقلب ترین ایالت ایران را با چنین استعدادی توان داداره
نمایند ادو با یجان شاید دارای جنگجو ترین اهل ایران

و بلاوه بواسطه وجو فدائی ها که در انجا بیش از هر نقطه
دیگر است امنیت ایالت متزلزل و در مرض خطر است
نظر باین مقتضیات حکمرانی اذربایجان بچشم مشکلترا
کاره ایالت دیگری است

سخنی زمستان اذربایجان ممکن است که عناصر متورده انجا
را تا یک دوسه ماه دیگر ساکت و بی صدا نگاهدارد ولیکن اگر
در آن مدت مقتنم استعداد کافی از خارج فرستاده نشود
(بشرط اینکه فدائی جریان استعداد نباشند) ممکن است در
بهار طغیان و اغتشاش عمومی در تمام ایالت بروز نماید . . .
(اسرار)

۱ - تقویم ۶۸ در دوره ۸

۱ - صورت تکرافی که رحیم خان و روسای دیگر ساپری
بشاه مخلوع مخا بره کرده اند

۱ - شازما و است این سروطه خواهان اغتشاش و انقلاب
در مملکت احداث کرده هتل و غارت ها کرده اند اولاً تمام
از محترمین و اعیان و سادات تبریز بودند که آنها گذشته و

خانهاشانرا غارت نکرده اند و همچنین در اردبیل بسیاری از اشراف و سادات را کشته و تمام مایلکشان را برده اند و در طهران چندین نفر از بزرگان و مجتهدینی که جانشین امامند بقتل رسانیده اند یا ارامنه و کرجی ها متحد شده علماء و سادات ما را کشته اند اگر این قوم دارای مذهب بودند تقصیر و خطای علماء و سادات در نظر آنها چه بوده است تمام خیال آنها خرابی ما و انهدام مذهب اسلام و بردن شرف ما است لهذا متجاوز از چهار کر و راهالی و تمام خوانین قراجه داغ و بیک زاده ها و رؤسای فوجیکلو و کدخدایان طوایف شاهسون بالاتفاق مصمم شده که در چهار دهم و رمضان بطرف اردبیل حرکت نمائیم و تا جان در بدن داریم هیچکس را نخواهیم گذاشت که اسم مشروطه را بپرداز هیچ خدمتی در راه اعلیحضرت همایونی مضایقه نداریم تمام جان و مال خود را قربان اعلیحضرت خواهیم کرد

برای اطلاع اعلیحضرت شاهنشاهی عرض شد

امضا (رحیمخان و نه نفر از رؤسای شاهسون و قراجه داغ)

ملفوفه ۳ در نمره ۸ (۶)

۱۹۳۷
 ۱۹۳۷
 ۱۹۳۷

صورت تلگرافی که رحیم خان و سایر رؤسای مشروطیت
 به امیر نفخم و سردار جنک کرده اند

مدتی میگذرد که این مشروطه خواهانی توایند انقلابات
 کرده قتل و غارتها نمودند چه کسها از علماء و سادات تبریز
 و سایر نقاط اند که آنها نکشته اند از ابتداء قصد آنها مشروطه
 نبوده است بلکه خرابی مذهب اسلام را در نظر داشتند لهذا
 تمام خوانین و رؤسای قره داغ و بیگزاده ها و گدخدایان
 شاهسون جمع و متفق شده ~~که~~ در روز چهاردهم رمضان
 بسمت اردبیل حرکت نمائیم برای اینکه مشروطه خواهان آنجا
 را تمام کرده از آنجا بطرف طهران عزیمت کنیم پس از اینجکه
 مستقیماً بانجا آمدیم تا جان در بدن داریم نخواهیم گذاشت اسم
 مشروطه در ایران باقی باشد برای اطلاع شما عرض شد

محل امضاء رحیم خان و ۹ نفر رؤسای شاهسون و قره داغ

نمره ۹

واپورت سرچرج بارکلی بسرا ادوارد کری (واصله ۲۵ سامبر)

از طهران ۳۰ نوامبر
 (اقا) عقیده
 مجلس از طرف احرار
 شد اینکه برخلاف
 ملائمت امیر افغان تا
 نمود کامل خود را
 کابینه فعلیه را بهم
 گمان میکنم که
 کرده شد که مقام
 آن مستند امتناع نمود
 نداشته باشد از ایشان
 میتوان استفاده نمود
 راه عمده جنوب
 راپورت مجدداً بکلی
 که ژنرال فونسول
 طوایف کهکلوئی و

عمومی این بود که در موقع انعقاد
 بهیشت وزراء حمله سختی برده خواهد
 حمله برده نشد بچتمل از اثر نصایح
 است که از هنگام مراجعت تمام
 برار مایون را متقاعد نموده که

ای ناصر الملک بایستادن اصرار
 را قبول نمایند و لکن از قبول
 طمینان که اگر سمت رسمی
 ت و عقاید بیطرفانه ایشان بهتر
 شهر و ارضهان باشد از قرار
 سمت راه بین شیراز و کازرون
 خیراً در آن نقطه مورد حمله
 بنین قسمت های راه که در

جنوب اصفهان هستند و طوایف گهکلوئی اینجا را بکلی مسدود کرده بودند مخصوصاً در این ایام منوشوش و ناامن اند در شیراز مجدداً انتظار اغتشاشات می رود فرمانفرمای اینجا اسکر چه شخص کافی است و لکن با استمداد کمی که دارد اشکال بزرگی خواهد داشت که نفوذ و اقتدار خود را حفظ نماید

کفیل قونسلگری انگلیس اوضاع فارس را منقلب می بینند و اصرار میکنند بر اینکه از طرف طهران تقویت و امداد کامل با ایالت بشود و چنین میگویند که اگر سهام الدوازه از عهده بر نیاید کلیه ایالت فارس دچار اغتشاش و هرج و مرجی خواهد شد که فقط راه علاج و رفع آن مداخله خواهد بود از قرار راپورت بعضی اختلافات و بینک ها بین ایالات در نزدیکی کرمانشاهان که به حسب ظاهر مسئولیت آنها با کلان است حادث شده

از کرمان خیر می رسد که طوایف بلوچ بحال نرماشیر را تهدید می نمایند

در زنجان مدتی است اغتشاشات بواسطه یک نفر هلاکی
ارتجاعی بروز کرده بین پیروان ملا و قشون دولت که بطرف
اردبیل میرفتند جنگی واقع شده خوش بختانه قشون دولت کاملاً
فاتح شده اخوند و هواخواهانش دستگیر شدند ولی با وجود
این فتح با وجود اینکه اردبیل بواسطه ورود قشون روس
از دست یاغیان مستخلص شده بکمان من اوضاع عمومی مملکتی
از چهار هفته قبل قطعاً بدتر است

بدبختانه مرآه نامه وزراء که باید پیشنهاد مجلس نمایند و
کمان می رود که شامل ماده راجع بتقاضای استعراضی از دولتین
بوده باشد هنوز پیشنهاد مجلس کرده نشده است چیزی که امروز
بیش از همه محل احتیاج است تأسیس ژاندارمری کافی و تشکیل
اداره مالیه است این هر دو برای اینکه مالیات درست جمع
آوری شود یا بطور صحت بمصرف برسد از اصول مطالبند

نمره ۱۰

مراسله سر جرج بارکلی بسرا دادگاری (واصله ۳۰ دسامبر)

از طهران ۳۰ دسامبر ۱۹۰۹

اقا افتخار دارم از اینکه خلاصه ماهیانه وقایع ایران را که متعلق
بچهار هفته گذشته است لغتاً ارسال دارم . . .

بنده . . . بارکلی

ملفوفه در نمره ۱۰

خلاصه ماهیانه وقایع ایران متعلق بچهار هفته که منتهی بسوم

دسامبر ۱۹۰۹ میشود

طهران

جشن مولود اعلیحضرت پادشاه انگلستان بر حسب معمول در
تاریخ ۹ شهر حال گرفته شد از طرف اعلیحضرت شاهنشاهی و
وزارت خارجه بموسط نمایندگان مخصوص پیغامات تبریکت امین
فرستاده شد

سفير دولت اعلیحضرتی نمایندگان عربی در سفارت

پذیرائی نموده است و شب امروز و زوراء دولت و سر وفین انگلیس

مأمور و مقیم طهران و باشام دعوت و پذیرائی نموده است

رئیس الوزراء سابق بشیر السلطنه و سایرین که در سفارت

کبری عثمانی متحصن بودند از تحصن خارج شده و هر یک مبلتی

بدولت دادند ظاهر آبان وسیله از هر تعرض و مزاحمتی که ممکن بود در مقابل اقدامات او تجماع کارانه خود دچار شوند خلاصی حاصل کردند

کنال پرنس و او پاسکی که رئیس صاحب منصبان دیویزیون سواره نظام قفقاز بوده در روز ۳۳ مهر سال وارد طهران شد که بجای کنال لیا حوف ریاست و فرماندهی بریکاد قزاق ایران را به عهده گیرند »

مجلس ملی

مجلس را در روز ۱۴ نوامبر عالیحضرت شاه رسماً افتتاح فرمود هیئت ماهرین دیپلوما می با لباس رسمی در این موقع حضور داشتند خطبه عالیحضرت را سیداراعظم وزیر جنگ قرائت نمود سه روز اول مجلس در تحت ریاست موقتی مؤتمن الملک صرف تفتیش و رسیدگی اعتبار نامه ۱۸ نمایندگان گردید در تاریخ ۲۰ نوامبر مستشار الدوله بر ریاست مجلس و حاج سعید نصرالله و ممتاز الدوله بسمت نیابت اول و دوم ریاست انتخاب شدند

در تاریخ ۲۶ و کلاً قسمی در که در قانون اساسی مقرر است

یاد کردند و روز بعد عضد الملک را با شربت اراده در مقام
نیابت سلطنت ابقاء نمودند

در تاریخ ۲۵ عضد الملک در جلسه شصت و پنجم مجلس عباس در
حضور مجتهدین معروف که از جمله آنها امیر عبدالمطلب بود که جدیداً
از تبعید مراجعت کرده قسم اعلائت قانون اساسی را یاد نمود
نیابت سلطنت بمجلس اطلاع داد، سپهبدان و سرداران و
وزارت جنگ و داخله امتنان دادند و باکن بن استعمای آنها را
پذیرفتیم عرایض استعفائی که به نایب السلطنه نوشته بودند
در مجلس قرائت -- رئیس مجلس پیشنهاد نمود که مجلس نایب
این رأسی نایب السلطنه را در خصوص عدم قبولی استعفا
تصدیق نماید پیشنهاد را مجلس با اتفاق آراء قبول کرد

در تاریخ ۳۰ نوامبر کابینه که در انجمنت مشغول بعضی
تغییرات در اعضاء خود بودند تشکیل شده وزراء ذیل بتوسط
سپهبدان رئیس الوزرا بمجلس مرشس شدند / سردار اسعد وزیر
داخه (علاء السلطنه و زراعت و امور خارجه) / متیر الدوله وزیر
عدلیه (وثوق الدوله وزیر مالیه) / صنیع الدوله وزیر معارف (

(سردار منصور وزیر پست و تلگراف) (وزارت جنگ)

خود سپه‌دار اعظم)

پس از آن وثوق الدوله پیرکرام وزراء را که شامل مطالب

مقدمه ذیل بود قرائت نمود

(۱) اصلاحات در قشون نظامیه و امنیه

(۲) استقراض قرضی مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰ لیره و تثبیت

قرض چارویه فلی

(۳) اصلاحات در مالیه و تعیین مفتشین مالیه و

تأسیس خزانه داری مرکزی

(۴) استخدام مستشاران خارجه و ترتیب تمام ادارات

دولتی بطرز جدید

تهریز

هیچ اتفاق تازه که بجانب اهمیت باشد دو مدت چهار هفته

گذشته در شهر تهریز واقع نشد ولی فرمانفرمای ایالت ورود

و وجود مستار خان را که اوایل ماه نوامبر از سراب به تهریز

راجعت کرده تا حدی محل امور آن ایالتی خود می بیند

نظر باینکه اژان قونسول روس مقیم سراب را پورت داده بود که یانغیان سراب را تهدید مینمایند یک صاحب منصب و چهل و دو قزاق روس در تاریخ ۲ نوامبر بان شهر فرستاده شدند و قرار بر این بود که اگر صاحب منصب مزبور در وازده نفر را برای حفظ چند نفر الباع روسی که در سراب اند کافی دانست سی نفر دیگر از دسته قزاق را به تبریز عودت دهند

(از دبیل)

در اول ماه نوامبر ستار خان که در اردبیل دچار و محصور در حین خان و شاهسون شده بود با عده کمی از همراهایش فرار کرده و خود را به تبریز رسانیده

ناپ قونسول روس در اردبیل بقونسول جنرال تبریز تلگرافاً چنین را پورت داده بود که شهر اردبیل قریب به تسخیر شدن است و اعتماد دولتی قورخانه شان تمام شده و از من در خواست نموده اند که قشون روس را وارد شهر نمایم زیرا که مسئولیت امنیت تبعه روس را دیگر نمیتوانند تقبل نمایند و بعلاوه خوف دارند که اجماع اهالی وحشت زده حمله بقونسولگری بکنند

در تاریخ پنجم نوامبر کنفیل جنرال قونسولگری انگلیس در تبریز را پورت داده است که اردبیل مسخر و غارت شد. ما موردین محلی و بعضی دیگر در ریس قونسولگری روس متحصن شده و یاقیان تسلیم آنها را میخواستند و ریس قونسول روس تقاضای کمک فوری نموده است دولت روس تصمیم عزم نموده که بر عده مستعدنظین قونسولگری اردبیل خود بیفزاید و مسئله فرستادن عده قشون معتنا به در تحت مذاکره است

در تاریخ ۱۱ نوامبر یات فرج سر بزروسی از استادان بهم اردبیل حرکت کرده بودند. ما هم به ریس آنها این بوده که راه را در نگاه داشته و امر ال غارتی را اعم از اینکه حمال قافله بوده و یا در خانه ها انبار شده باشد جلوگیری نمایند و در میان نیز در اسما را حاضرند که بصورت اروم حرکت نمایند

در تاریخ ۱۶ نوامبر ما موردین رزی در تبریز آنها را پیدا شدند

که لا اقل دو فوج و دو یست قزاق تا انبرفت وارد اردبیل شدند

در تاریخ ۱۷ نوامبر ریس قونسول دولت روس را پورت داد

که بعد از دو روز مذاکرات رحیمخان و سوارهاش اردبیل را انتخاب

کردند اجتماع اهل دعای مخصوص برای شکرانه ازجلا صی
جای آوردند در آن دعا آشپشهار^۱ اسنه و ملاهای مسلمانان^۲ باب
و پیشوا بودند پس از آن از قشون روس سانی^۳ پده شد

در تاریخ ۲۷ نوامبر^۱ مستر اسارت (راپورت داد رسید
رسیم سخان بقرا چنانکه دروغ و ناهسوسن ها بتشلاق خورد بمذمان رفتند
در تاریخ ۳۰ نوامبر مسیو پاکر سکی اعلام داشت که
مصمم شده اند که قسمت عمده قشون را از اردبیل احضار نمایند
و شهید الملک در این ضمن بآردبیل رسیده و زمام حکومت را بدست
گرفته و قاری استبداد ولتی نیز وارسته انجام شده اند

ب زنجبان

اردوئی از قشون در ات بسا کرده تی پیرم و سرمدار جهانان و که
بطرف اردبیل پیر رسیده اند پنج ۱۶ وارد این شهر شدند چون
ملاقر بان علی زدیگران دینرز و مخالفت و یاغیگری بصد دولت
یافی اند بطرف آنها حمله بر آمدند و جنگ واقع شد ولی یاغیها
از روسی متفرق شده تا خرماه (نوامبر) تمام رؤسا و مؤسسن
اغاشاش و استکیار کرده اند و تمام کرده اند در تاریخ اول دسامبر

اردو هنوز زنجان بوده

(رشت)

شهر و اطراف ساکت و خالی از اغتشاش است عمید السلطان با

۲۵۰ نفر استعداد در تاریخ ۲ نوامبر حرکت کرد

(اصفهان)

صمصام السلطنه هنوز حاکم است و شهر بالنسبه منظم است راه

عهران کما کان خالی از اغتشاش راه یزد کاملاً منظم بوده اگر چه

یک قافله را دزد زده است موافق راپورت هائی که از مجرای

ایرانی میرسد راه سلطان آباد بکلی ناامن است و راه شیراز نزدیک

یزد خواست مدتی است که در تصرف میصدد نفر از اشرار که کلو

میباشد چندین قافله و پست را زده اند تزا قهای ایرانی که ما شور

شیراز بوده اند در موقمیکه دزد های مزبور موقتاً غایب شده اند

خود را سلامت از انجا در بر دهند کیانیهای بیمه از بیمه کردن قوافلی که از

راه شیراز میروند امتناع دارند و همگرايه حمل و نقل دو برابر

گرایه سال گذشته است

حکومت اصفهان قبول نکرد که امنیت يك قافله بول را در

حوزه ما موریت. خود ضمانت نماید چند روزی در نزد بک
اصفهان بهبودی حاصل نمودی مقارن ۲۰ نوامبر که کاوشی مادی
عظیمی در ارجین که در مجاورت سفهان در راه شیراز است نمودند
پست را بکلی لغت کرده و قافلهٔ آنه دارای سیصد حیوان بودند
تماماً بردند از قرار آورده دزدان نقطهٔ را گرفته اند که مشرف
و مسلط بر راه است و بکلی راه عبور و مرور را بسته اند

(یزد)

حاکم جدید حفظ نظم را کرده است و بسیاری از مقصرین را
تنبیه نموده و استعداد فرستاده است که با لوطیهای تفتی جنگ
نماید بسیاری از لوطیهای مزبوره فعلاً محفی اند روی هم رفته
یزد در این ایام دارای آسایش و آرامی است که مدت‌های مدید
باین خوب نبوده راه هم خیلی امن است و لیکن یک پست را در
نزدیکی نوکند در اوایل این ماه دزد زده است

(عراق)

اوضاع عراق بنا بر عقیده ویس قرنسول خیلی بد است یکی از
مهمترین علل در ریس قرنسول آگری متحصن شده و اظهار مداره

که حکومت در خیال کشتن او است ولی بالاخره مشایخ را
 ، تقاعد نمودند که از قونسولگری پیرین بروند بسیار بی نژ
 متمولین اهلی شهر بطرف کربلا را بار نقاله حرکت کرده اند
 شرف - حرکت اند

(کرمانشاهان)

ام الخاقان مادر شاه مخلوع بسمت کربلا میرفتند در تاریخ اول
 نوامبر در قصر شیرین وفات کرده

مقارن ۸ نوامبر بین داود خان کاکهر به راهی اکثر ایلات
 صکرمانشاهان از طبری و ایل سنجان با همراهی ایلات جاف
 کردستان و احمدوند پللی از طرف دیگر جنای سخت واقع
 شده حکم درات بجمومت شده که از داود خردن تقریت و
 همراهی نمایند ولی چون فرقه از انالی آرمانشا از مخالف با
 مداووت این جنک بردند و احتمال میدادند نظر باینکه ایل
 جاف بی هستند بالاخره منتهی بحدک مذهبی شود پس
 حکومت قبل از رساندن استعداده چند روزی استمهال کرد و قتیله
 نشون فرستاد بد سنجان با عتب اشسه زیرا که با نشون

حکومت میل نداشتند بچکنند بنا بر این داود خان چندین ده
را غارت کرد و رفت

راه‌ها امن و از فرار راهبوت مجال اطراف همدان منوش
و غیر منظم و عبور و مرور قوافل مطلقاً موقوف است
(کرمان)

از اثر اقدامات میدانه حکومت شهر و اطراف مدتی است که
ساک و منظم است موافق تذکرات ماه رخنه ۲۹ هواپز واصله
از گران هواپز باو حق سرحد هتفه ای جمع اورتی استعدادن
هستند و خلاصه آن تصدیه آن غارت شمال نه باشد است و ذرا
مذاور انگارین به وقت ابرای سرور کرده نشد آورده است
که زیر امر شاه گیری این مسئله اقدامات نمایند اما انصاف
از صدمه آنرا از به عبور فرستاده میشود و امرای بر سر
که از اجا پیرانند مرا این بار جی را جبار گیری کنند
- - - - -

راه‌ها زود به ابد و زوالی است بسبب شدت آلودگی
کثرت و زود زده است و بسبب که بهیچ وجه از انجا پس برود

است نیز برده اند ظاهراً دزد ها از طایفه قشقائی بوده اند
 پست طهران را در نزدیکی بزدخواست دزد زده است و
 يك قافله که فتاد مال داشته است و ارباب رستم از همراهان
 قافله بوده در نزدیکی خوانی کرکان دزد ها زده برده اند و ارباب
 خود را تنها بمنزل رسانیده است

در تاریخ ۱۶ وقوع دزدی دیگری شبیه بسرقت فوق در
 گدارسینه سفید که در نزدیکی دشت ارژن است راپورت داده
 شده دزد هر دو فقره که گاو تیه بوده اند ولی این مسئله دور از عقل و
 تصور است که بدون رضایت قشقائی این دزدیها را کرده باشند
 (مسیو پاسک) قونسول جنرال روس در تاریخ ۱۵
 وارد شد

منصور السلطنه عرب ما مور حکومت دشتی و دشتستان
 گردید قرار این بود که تا بد از جان (مستر بیل) را همراهی
 نمایند ولی حرکت مشارالیه فعلاً مثل هر چیز دیگری بسته است
 به تقدیرات و پیش آمد کار حکومت

در تاریخ ۱۲۴ نوامبر (قافله بزرگی که همراه مسیو پاسک

قونسول جنرال روس و (مسیو کاد لویکی) نایب قونسول جنرال
بو شهر حرکت میگردند چار حملات ایلات گردیده
از قرار مذکور بویر احمدیها که طایفه از لیکلویه ها هستند
بوده اند

از مستحفظین همراه آنها دو نفر قزاق روسی تیر خورده یکی
مقتول و دیگری مجروح شده است دو نفر قزاق ایرانی نیز زخمی
ده یا دوازده نفر دیگر از ایرانی همراهان قافله کشته شده اند
این اتفاق در پل (قره کچ) که بین خان زنیان و دشت ارژن است
واقع شده

بمحض وقوع اتفاق صاحبان روسی مراجعت بخان زنیان
نموده فوراً قونسول انگلیس و دگتر ولایت حکیم تلکراف خانه با
یک عدد مستحفظ از شی بانجا رفته این قسمت از راه بو شهر در تمام
راه نوامبر منشوش بوده و تمام اغتشاش را بقشقای نسبت میدهند
ولی معلوم نیست که این حرکات با رضایت و تصویب صورت الدوله
است یا خیر قشقای ها اتصالاً با سیم تلکراف دست اندازی نموده
و همچنین یک نفر تلکرافچی را که در راه بوده مدتی نکا داشته و

کتاب زده اند بعلاوه طوائف بو بر احمدی در حدود راه فارس
و اصفهان مشغول غارت قوافل بوده و در بک مورد پنج نفر را
کشته اند

محل بو بر احمدیها سابقاً در تحت حکومت حکومت بهبهان بود ولی
در این اواخر از حکومت فارس مجزا شده و جزو بختیاری شده است
جز بک اردوی معظم قوسی هیچ چیز دیگری نمی تواند به بر
احمدی را منظم نماید

بین ده بیدوشید از و در خود شهر شیراز ایالت تاکنون توانسته
است بقدرت و تمویذ خود انتظام نگاه دارد و اکنون اگر از تقویت او از
حین فرستادن استعداد با دادن پول برای تجهیز استعداد مضایقه
شود احتمال نمی رود که ایالت بتواند انتظام را نگاه دارد و در هر حال
برای تنبیه شرار ایالات که مرتکب جنایات و شرارت ها از قبیل
اتفاق صاحب منصبان روسی میشوند ایالت قدرت ندارد
سفارت انگلیس جدا بدولت اصرار نموده است که فارس را ایالت
فارس را تقویت و امداد نماید

ایالت فارس بواسطه سخت گیری فروش تریال که قدری طرف

تقریباً مردم شده است در تاریخ ۲۸ شورش در شیراز واقع شد
اگر چه زود شورش بر مار فاشدولی (مستر لیل) وضع را سخت
میپسندز بر آگاه ایالت اسباب و و - یاه اعمال قدرت را ندارد و اگر
استعفا بدهد کسی نیست که مقام را اشغال نماید

(خلیج فارس)

بوشهر

در این جا اهالی برای انجمن ولایتی بموض اینک شش نفر انتخاب
کنند ۱۲ نفر انتخاب کرده بودند از طرف وزارت داخله امر
صادر شد تجدید انتخاب کرده و شش نفر انتخاب نمایند

چون انجمن نتوانست از این محل یکمضر و کباب برای مجلس
ملی طهران انتخاب نماید از طرف وزارت انشاء از آنها خواسته
شد که از بین بیست نفر اشخاص که اسامی شان را بانها تکر اف
کرده اند و مقیم طر انند یکی را بسمت نمایند کمی بوشهر
انتخاب کنند

ارت فرم در تاریخ تاریخ اکبر اعلام داشت که مسئولیت
اصولت و اهدا و زار را ...

نمودند که از راه کازرون عبور نمایند اگر حفظ راه فیر و ز اباد بعهده
 قشقائی تقویض شده بود ممکن بود که راه منظم بوده باشد ولی چون
 این راه به دشمنان قشقائی که هواخواهان قوام باشند سپرده شده بود و در آن
 قشقائی ها شروع کردند بمزاحمت قوافل علاوه بر این خوانین
 دالکی بر از جان بعنوان باج راه مبالغه گزافی از قوافل بزور و بدون
 حق میکشیدند و همچنین چار و ادارها را مجبور میکنند که علاوه و
 علیق را دو برابر قیمت معمول بخرند مقاطعه کارانی که باید برای
 قایق های قاچاق گیری کمرک ذغال تهیه میکنند از عهده تعهدات
 مقاطعه خود بر نیامده بنا بر این قایق های ذغال و بی اثر مانده
 و اعمال قاچاق گیری بکلی معطل و موقوف است قاچاقچیان موقعی را
 که باین طریق بدست آمده مغنم دانسته مشمول قاچاق مال
 التجاره اند

(لنکه)

راپورت گرفتن قصبه بستک صحیح بود ولیکن تصرف انجا در تاریخ
 ۲۹ سپتامبر بهیچ جهت مربوط بسید عبدالحسین لاری نبود ظاهراً
 صورت الملك نایب الحکومه بستک بتدری طرف نفرت و ضدیت

اهالی شده بود که خود مردم غلامحسین خان و رادی را که دشمن او بود دعوت کرده که صولت الملک را از بستک بیرون نمایند مشار الیه بدون تصادف با هیچ مقاومت و مخالفت این کار را انجام داد و متصرف بستک گردید ولی در مقابل خدمتی که با اهالی کرده بود نعمت و عطا به از آنها گرفت راپورت‌های اخیره حاکی اینند که مشار الیه از شهر بستک حرکت کرده نایب از خود برای حکومت محل گذارده است

وصول خبر و قایم بستک و حشمت فوق العاده در لنکه حادثه نموده و بسیاری از تبعه انگلیس بگشتی نشسته بطرف بمبئی حرکت کردند قونسول انگلیس مقیم بندرعباس براسی اینک که راپورت اوضاع را بدقت بدهد خرد بلنکه رفته و ۳۰۰۰۰۰۰۰ شد که در حشمت بی جا و خارج از نسبت بوده

لنکه فعلاً وضع معمولی خود را داراست

نمره ۱۱

ناگراف سر جرج ارکلی بسراحد وارد گری (واصاه اول ژانویه)

(از طبران اول ژانویه ۱۹۱۰)

در تمقیب ناگراف مورخه ۲۵ دسامبر خود اینک انجمن است افتخار
 راپورت میدهم که از گنبل فونسلگری دولت فخمه در شیراز
 راپورت زبان دار کاملی رسیده است و وضع ناگواری که از اثر
 تهاجمات و غارتهاست طوائف بویر احمدی در راه بین بوهر
 اصنهان حادث شده مجسم و تشریح مینماید

این طایفه بویر احمدی بواسطه بهره و نتیجه که از اعمال
 خود برده و مخصوصاً از اثر حمله که چنداً بمسیر یاسک کرده اند
 جسارت زیاد و نفوذ کلی حاصل کرده اند و عقیده مستربیل
 است که تاسیه آنها جدا لزوم پیدا کرده است بطور اظهار عقیده مینماید
 که فقط قوه که بتوانند چنین خدمتی را بدهند اند اردوئی خواهند
 برده تشکیل از سرار قشقاتی و محتاجاری و فعلاً و این اختلاط بواسطه
 اختلاف و درهات بین رؤسای این دو ایل غیر ممکن ایند و دردی
 نه مداخله رای اجانب و در احتیاجات و در ضرورت پیدا
 کند اگر هنر ز نسیده باشد و آجندانی دور نیست و هشار
 ابره صلاح بین یاند که تاج مشایخ بروند و سباه عزاهاره و
 انگارین و در رستگاری

اگر چه در این موقع همچو اقدامی را تصویب نمیکنیم
 ولی از طرف دیگر خیلی مشکل است که از اظهار عقیده واضح خود
 احتراز کنیم و آن عقیده اینکه اگر بدولت ایران فوراً بولی داده
 نشود بزودی مجبور خواهیم گردید که مسئله لزوم انحراف از مساب
 و پولتیک اساسی انگلیس را که در انحراف چندین باره
 اینکاسن دستور کار داده شد در تحت ملاحظه ابا و در
 این غیر ممکن است که ده مدت غیر عادی درسیه بنویسیم
 اوضاع فعلیه که و حیات آن باند زه است که ژان فونسه از
 روس از شایر از بد شهر همیشه حرکت نماید حال بنام
 بدیهی است که در این میان کفین نیز یکدیگر است و دولت ایران
 قدرت و توانائی ندهد اما در میان این دو مسئله
 علی ای حال فقط کفین و مسامحت بود و هنوز در میان
 اجمل آیرانی عامه را بداند و نظر اینکه در حقیقت
 در سمت شمال تا از دریا در روز یکی فوراً تده است
 و این مسئله بر تفرد دولت در بداند و این موقع را
 براد در دنیا مقروض شده است ایران در حالت بدام

سرمایه سخت‌اخیراً اثرات را مجبور نموده که
از راه دست بکشند ولی این سه‌پودی عارضی لزوماً طولی
نخواهد کشید

قره ۱۲

ملک ایف‌سر اینکسمن بسرا وارد گری و اصا هشتم ژانویه

از سز پتر زبورغ ۶ ژانویه ۱۹۱۰

یادداشتی از دوات روس در خصوص استقراض اخا پار به بن رسیده
است دولت معظم از اینکه شرکت در یک استقراضی داشته
باشد اساساً امتناع نمی‌نماید ولی یقین دارند که یک قرض
جرتی ولو اینکه ۴۰۰۰۰ لیره بوده باشد باعث جهرتی بادوامی
در او صاع نشد و بزودی پول تمام خواهد شد لهذا عقیده شان
بر این است که این استقراض باید مقدمه متصل به استقراض
معتاد دیگری برسد باشد زیرا که فقط قرض کلی می‌تواند وجهه
لازمه را برای احداث اصلاحات فوری و همچنین برای تأدیبه
یا تبدیل و تمییت قروض جاریه که ذملا بار و زینی بردوش
خزانه این هستند تهیه نمایند

بعلاوه دولت روس توجه مخصوص ما را معطوف باین مسئله
 مینماید که دولتین روس و انگلیس فقط بوسیله مذاکره استقراض
 کلی است که خیرات و نوازشت اصرار در تأسیس کنترل و نظریه
 مایه نماید

کنترل مصارف و جاساسه ارض تا کریز و لاری و به تیره دولت
 نظام و ظایف کنترل باید بدهد تا رسیدن مایه و ختم صبی
 واکذار شود

۱۳۵

تا کراف سر جرج بار کلی بسراد و ارتگری (وادی ششم ژانویه)
 از طاری ششده ژانویه ۱۹۱۰
 راجع به تلکراف س. نیکان. زر ۶ ژانویه

البته غیر ممکن است که بطور قطعی ر. و د. که از مساعدت
 بولی دولت ایران. و از اند انتظام و وضع مرسوم ملکت. و ا
 اعاده نماید ولی احتیاج نماندنی است امتحان را شروع بقیده من
 عجله در دادن قرض بیش از زیاد و کمی مبلغ آن برای اخذ نتیجه
 اهمیت خواهد داشت بدلا و ده همین قدر که ولایات و ایالات بدانند

که دولتین در این موقع بجز آن بدولت ایران مساعدت و همراهی
مینمایند بر تعوذ و اقتدار آن دولت در نظرها افزوده خواهد شد

شماره ۱۴۵

راپورت سر جرج بارکلی بسرا دواردگری (و اصله ۱۷ ژانویه

۱۹۱۰) از طهران ۲۷ دسامبر ۱۹۰۹

در تاریخ ۳۰ ماه گذشته پیکرام و دراء که خلاصه از انقا

میفرستم پیشنهاد مجلس گردید و بعد از اینکه در جلسه سری

در تحت مذاکره در آمد رسماً تصویب گردید دو ماده که اقوی

احتمال استفاده و اخذ نتیجه بسته بانها است یعنی استقراض

۵۰۰۰۰۰ لیره و دیپسکری استخدام مستشاران خارجه

میباشند و این هر دو مسئله قبول گردید بشرط اینکه بعد با

شرایط راجع با استقراض و استخدام مستشاران بنا بنظر و تصویب

مجلس برسد

در تاریخ ۱۲ شهریور حال وزیر امور خارجه شخصاً و بطور غیر

رسمی با دو سفارتخانه آمد برای اینکه با اطلاع بدهد که تقاضای

رسمی استقراض روز بعد خواهد شد و همچنین برای اینکه احتیاج

و ضرورت فوری دولت ایران را به پول بن و همکاری تبلیغ و تأکید نمایند

روز بعد وزیر خارجه مجدداً آمد ولی این مرتبه به همراهی وزیر مالیه هر دو وزیر رسماً درخواست استقراض نمودند و اظهار داشتند که پول برای اعاده نظم و برای احداث اصلاحات در ادارات دولتی خاصه در اداره مالیه قطعاً و حتماً لازم است

از وقتی که این درخواست شده تمام امور در طهران در انتظار و معلق اند هیئت وزراء بایک التهایی منتظر اند که بدانند دولتین برای استقراض چند شرط خواهند نمود و بعلاوه در هر مورد بن و وزیر مختار روس خاطر نشان میکنند که اگر استعفا بدهند استعفای آنها منتج قطع مذاکرات خواهد شد

اما در خصوص انتظام و اوضاع ولایات در مدت چهار هفته گذشته فقط اتفاق مهمی که راپورت داده شده است اینکه جنگی دو سه روز قبل در نزدیکی سراب بین پسر رحیم خانی و قسمتی از اردوی دولتی که از طهران اعزام گردیده واقع شد در این جنگ ریاست و فرماندهی قشود دولتی با پسر سردار اسد برده و

از قرار مذکور نتیجه جنگ شکست فاحش سوارهای رحیمخان بوده است وضع راه اصفهان و بوشهر تا چند روز قبل اصرار تغییری نداشته بدتر از زمانی که راپورت سابق را داده ام بوده است ولی امروز صبح پیشنهادم چند قافله بین کازرون و شیراز عبور میکنند و طوایف بویر احمدی بواسطه سورت سرما مجبوراً دست از اردوگاه های خود کشیده و رفته اند و راه بین اصفهان و یزد خواست دیگر بواسطه گهکلوها مسدود نیست اخبارات اخیره مشعر اند بر اینکه بهبودی در راه بین همدان و کرمانشاهان عارض شده است

ملفوفه در نمره ۱۴

(خلاصه بر کرام یا امرامنامه وزراء که در تاریخ ۳۰

نوامبر ۱۹۰۹ پیشنهاد مجلس ملی شده است)

پس از مقدمه طولانی راجع بلزوم فوری اصلاحات ممالکتی در پیر کرام مرقوم شده که مقصود عمده که دولت باید در نظر داشته باشد حفظ انتظام است در ممالکت و برای حصول این مقصود موارد ذیل لازم است

اولاً ترتیب قشون منظمی که در نقاط مختلفه مملکت
دایماً ساخلو و متوقف باشند

ثانیاً تشکیل امنیه مرتبی برای حفظ امنیت طرق تجاری

ثالثاً تأسیس پلیس یا نظامیه کافی کاری در تمام شهرها

اصلاحات قشونی مدافعه کامل لازم خواهد داشت لایحه

ان پس از دقت و تمام بنظر پارلمان خواهد رسید ولی برایش

اینکه فعلاً حفظ انتظام کرده شود دولت پیشنهاد می کند که

موقتاً از سر بازهای موجوده ۲۵ الی ۳۰۰۰۰ نفر در تحت

سلاح حاضر نماید بودجه این قوا نیز برای تصویب به نظر

پارلمان رسانیده خواهد شد

برای اداره دولت مبلغ ۵۰۰۰۰۰۰۰ تومان فوراً لازم

است نظر اینکه تحصیل این وجه در این موقع در خود مملکت

مشکل است لهذا پیشنهاد میشود که قرض جدیدی کرده

شود نظر با اهمیت حفظ انتظام در تمام مملکت دولت چنین

پیشنهاد میکند که بدون فوت وقت مذاکرات راجع باستقرض فوق

الذکر شروع شود و پس از آن داخل مذاکرات استقرض بزرگتری

برای تثبیت قروض مختلفه که با مر بجه سنکین بدولت داده شده بشوند و مر ابجه که دولت برای استقراض بزرگ خواهد داد و طبیعتاً نازلتر از مر ابجه ایست که فعلاً برای قروض جاریه مختلفه میدهند و با بن و سینه محل جدیدی برای تأدیه منفعت و قسط استهلاك این استقراض بزرگ تحصیل خواهد شد و نتیجه مذاکرات راجع با استقراض در موقع تقدیم پارلمان خواهد
 مکر دید

اهم اصلاحاتی که دولت باید بعهده گیرد تأسیس اداره کنترل است که عایدی و مخارج دولت را کنترل نمایند این مسئله بقدر حفظ انتظام اهمیت خواهد داشت در ضمن اصلاحات مالیه لازم خواهد بود که دیوان محاسباتی نیز تأسیس شود و ترتیب مخصوصی برای جمع اوری تمام مالیات در مرکز و همچنین تأسیس اداره خزانه داری اتخاذ گردد

بودجه هر اداره باید معین شده و پیشنهاد پارلمان گردد ولی قبل از اینکه این بودجه ها تمام شده و بموقع اجرا گذارده شود بودجه سابق معمول به جاری خواهد بود و علاوه لازم است که ادارات

مختلفه دوات را بطرح جدید تأسیس نمایند و برای حصول این مقصود و بجهت اطمینان از اجرای اصلاحات پیشنهاد میشود که مستشارهای خارجه استخدام شوند ادارت عدلیه و معارف مخصوصاً محتاج اصلاح اند چنانچه اصلاح عدلیه شروع گردیده است قوانین جدیده تقدیم پارلمان خواهد گردید ولی تا هنگامیکه ان قوانین وضع و تصویب نشده قریب اعدایه کماکان معمول خواهد بود و وزیر عدلیه اختیارات خود اهدا داشت که اجزای خود را انتخاب نمایند

لایحه اصلاح معارف نیز تقدیم مجلس خواهد شد و شامل ماهه راجع بتصویب مخارج برتی اعزام محصلین بهار و با خواهد بود
شماره ۱۵

سر جرج بارکلی به سر ادوارد کرنی (در ماه ۱۹۰۶ و ژانر به ۱۹۱۰) از طهران مورخه ۲۷ دسامبر ۱۹۰۹
(اقا) با کمال افتخار سواد مشروطه و سر لژ نرال مسلمان را که تحصیل قتل فتوائی دو نفر اسماعیلی را در نمشاید که بحکم و اشاره بعضی علماء بوده را پورت یا ۱۵ تماماً بهم میدارم

بدولت ایران خاطر نشان نمودم که نظر باینکه اقاخان (سلطان محمد شاه) در تبعیت انگلیس دارای مقامی است و کلبه اسماعیلیها در انگلستان مورد توجه مخصوص هستند این اتفاق اثر اسف انگیزیه در آن مملکت حادث خواهد کرد و همچنین در لزوم تنبیه مرتکبین و انفصال حکام نیشابور و درود تا کیدات پایغه نمودم

بحسب ظاهر حاکم نیشابور در این مورد بی کفایتی و ضعف نفس بروز داده که تقصیر محسوب میشود و حکومت در رود قطعاً در این قتل شرکت داشته است

سرور احمد که این اظهارات باو شده بود خرد ظاهراً تصدیق داشت که مجازات این متعصین نادان که مرتکب و مسئول قتل اند برای مرمشق بودن در نظر دیگران اهمیت کامل دارد و وعده دادند که دو نفر مقصری را که براساس تحقیق و استنطاق طهران آورده شده اند مجازات نمایند ولیکن اظهار میداشت که دولت فعلاً انقدر قوی و قادر نیست که دو نفر ملام را بدون اجازه علمای نجف بقتل برساند چنانچه از علمای

نجف این اجازه خواسته شده است بالاخره وعده داد که دو
حاکم مزبور را خلع و مافصل نماید و اگر علماء، نجف اجازه
تدادند که دو نفر مرتکب بتحصیل برسند یکی از آنها که بفر
در رودی باشد و شخصاً مرتکب قتل بوشه بچاس آید منکوم
نمایند و معین الفریاء هم نشد و مشرق این قصد را به گریزی
ملا تبعد نمایند

مانوفه در شماره ۱۵

رپورت سایکس فونسلون ژنرال انگلیس در مشهد

بسر جرج دگلی در شماره ۷ سپتامبر ۱۹۰۶

از اقا، پیکال انگلستان رپورت می دهد که سرد خان منشی

ژنرال فونسلون کری، نخس برین و دستار، گری می

برای تحقیق و اقامه اسرار و اسرار را بطور سختی که بر

انها وارد شده بود نیز بروداد مرجع است که اطلاعاتی که

ابتداً از تجاری متا بمن رسیده بود کاملاً تصدیق مینمایند

و اطلاعات جدیدی ضمیمه میشود و نیز باید نتیجه اینکه وقایعی است

رپورت میدهد کاملاً صحیح است

۲ کمان نمیکنم که لازم باشد برای اطلاع شما عرض کنم
 که اسمیلهای بیروان حضرت و الا اقاخان بیسوی مسلمانان
 هند است. میباشند

در ایران اسمیلهای پریشان حال و مفلوک و بدستجات کوچک
 تقسیم در اطراف متفرقند مخصوصاً در اطراف شمال قایمات و
 نیشابور و موطن میباشند در مدت ارتباط طولانی من با ایران
 هیچ چنین اتفاقی واقع نشده بود و بدین از همه این بیچارگان
 در تحت حکومت ملی جدید که خود را تمدن میخوانند دچار
 این صدمات و بدبختی شده و بقتل رسانیده شده اند و پس از
 کشتن یک شصت و فضاحتی بانها رفتار نموده اند که نمیتوان
 ذکر کرد حقیقتاً همسایه های آنها تا چند روز قبل دفن نشده
 ، انده بود

(۳) معناه و بابت این توضیح ظاهر است. لا عبد الا لله
 زامی بوده که مسلمانان اسمیلهای خود را با کلمه بنمیده تسبیح
 بر گشته است

مستاز الیه بمعین المرء که یکی از محمدرین کوچک هستند

و هوا خیراء جدی مشروطه بوده او ائمه طریق شونده که املاک
معینی سپرده بلا سلیمان نامی است و عشر آنها برادر حضرت
والا اقاخان فرستاده میشود بهتر این است که این شخص را ابکشیم
و املاک را تصرف کرده تقسیم نمایم

دوراه اکتبر گذشته معین الغریبا ملا سلیمان و سایر اسمعیلی
ها را در رهشها احضار در انجا در خصوص عقاید آنها تحقیقات
بعمل آورده اند بعد از این اقدام معین الغریبا بدین اباد که پنج
فرسخی شرقی نیشابور است رفته در انجا حاجی محمد باقر در
دودی و محمد حسن خان حاکم در و، بخت را به ملحق شدند
این آقایان اسمعیلیها را شکجه کرد مسجد آنها را خراب
کرده اند و پس از آن از آنها بکاشم اباد رفته و بهمان طریق
عمل نموده اند

پس از شنیدن این خبر کاغذ خیلی سختی از اقا زاده که از
مجتهدین بزرگ است گرفته و فرستادم بدست معین الغریبا
در آیدند در خود نیز مکتوبی به خلی معینی بخارن المملک حاکم نیشابور
نوشتیم حاکم نیشابور و جراب تبارک است و نیز در ا ختم و اصلاح نموده است

۴ ملا سلیمان و ملا حسینعلی رسه تیر دیگر از رؤسای
 میابلی را بدو زود بر نند و آنچه محکوم به ایشانشان نمردند
 و همچنین حسب اسیرند که دلایلی معروض است و فلاح در ژرفال
 قریسولگری اذیت است غیاب شکوه نفس کردند پس زان
 حاکم در ... چیزی به نورو به نیشابر رفته در ماسته
 در ایام و رخ انا بجنده انجا اطلاع داد و بیخ اقا از در خانه
 در این امر جماعتی عوده و به ر خزن الک تمضا نمودند
 که میر غضب خود را بر به آستان اتوا فرستاد و ان اسار الیه
 افرایند که انماع کوه

دریاس نشیما بدله در شان موقع اعمیت موقع و واقع را
 چاروت حطر اندازد و ... انصاریو دیندار
 ... برادره سیر حکوم که ... چه نهانی میر انداز
 را انداز بدگانه ... عیال پیروز ... ان توفیق رخصم
 اندازد ... الا عرض یکتم ... اجر خود ... در برده
 ... است که اجازه کشتن اسیار ... و ...
 ... این خود ... انوار اول ...

بدنه‌های آنها را مریض فصاحت و شجاعت‌ها نمود که حیا و تزاکت
ذکر آنها را اجازه نگیرد.

اسماعیلیه عریضه بحکومت نیشابور نوشتند و اجازه خواسته‌اند
نفس آنها را بردارند ولی حکومت مبلغ کزافی برای ابتکار مطالبه
نمود و آنها هم ندادند.

بینه اعیانها که در قید آنها بوده و نتوانستند فرار کنند
برای استخلاص عمره مجبوراً مبلغ کزافی بحکومت نیشابور دادند
(۶) پس ازان بواسطه احکامات سختی که از طهران رسید
و هم چنین از ورود من در نیشابور حاج محمد باقر مدینه و
حسنگیر و طهرانی فرستاده شدند و آنکس بین القریب هنوز در شهر
است و من سوال تمام و فشار ... در این یک سال نفی
سوء رود

از مسئله را نیز اطلاع میدهم که از زاده صحیح مطالب
فوق را تصدیق نمودند.

(۷) عقیده من آنست که علاوه بر ادب و احترام با آنها باید
تواضعی در آن‌ها نیز است عبارات سختی نسبت باین و ملا

و حکام نیشابور و دررود بشود که سر مشق دیگران بوده باشد و در این مسئله یقین دارم که جناب عالی جد و اصرار خواهید نمود هم گاه محترم من ژنرال قونسول روس و مأمورین ایرانی در این عقیده با من منطبق اند که این اتفاقات سوء واقع نمی شود اگر نیشابور در تحت حکومت خراسان میبود و در این خصوص منتهماً بظهران اظهار نمودیم که چاره و علاجی برای این وضع نباشد شاید چندان لازم نباشد که برای ارائه اشکال عظیمی که در گذرانیدن یات عملی با حکومت نیشابور داریم مسئله بانک را یاد آور شوم و امیدوارم که هم این شخص از حکومت منفصل گردد و هم نیشابور مجدداً در تحت اهالت خراسان مقرر شود.

تفکیک انجا از حکومت خراسان بعنوان وقت و زیر اسیس میل و اساسش شخص شاهزاده نیرالدوله بوده است نامتکامی که این بی ترتیبی مرتفع نشود امید و انتظار بهبودی و صلاح است. این محل را پیشوا دانست.

و انفی اطلاع تیکه اخیراً تحصیل کرده ام بی نظمی و شرارت هنوز در آن واحه فانی رسیده است و اسبابها را به عذر حاضر

صدقات و غارت می نمایند ولی اگر تلگرافی خطاب به حکومت
نمایش داده نشود که فعلاً آنها را حفظ نماید تا اینکه از طرف سفارت
اقدامات قطعی در این خصوص بشود امیدوارم که از این وضع
نگوار جلو گیری شود (بنده . . . هاجر سایکس)

نمره ۱۶

سازمان سر جرج آرکلی به سر ادوارد کری (واصله ۱۷۸۱)

ژانویه ۱۹۱۰ / زطهر ن ۳۱ دسامبر ۱۹۰۹

(قاضی کمال افتخار خلاصه نامه ایانه و قایم ایران که متعلق به
چهار هفته گذشته است لغتاً قدم به دارم (بنده یادگاری)

• نامه در نمره ۱۶

• خلاصه نامه ایانه و قایم ایران متعلق به چهار هفته که منتهی به (۳۱

دسامبر ۱۹۰۹ میسود

مجلس شورای ملی و در روز ۲۰ ژوئن ۱۹۰۹

مجلس شاه ۱۵ چایده مهمان به بهر در روز که تمام وزراء حضور

داشتند رسماً تصویب شد مجلس در ۱۵ ژوئن ۱۹۰۹

نشان هیئت وزراء نمودند که در ۱۵ ژوئن ۱۹۰۹

مجلس بنمایند

پس از مباحثه طولانی در تاریخ ۲۵ شهر حبل مجلس با اکثریت
 اراء تصویب نمودند که دولت برای ضرب چهارمصد هزار ابره
 نقره در ضرابخانه دولتی قرار داد و مقاوله بپندارد
 در مدت ماه گذشته مجلس ملی اکثر مسئول ترتیب انتظامات
 داخلی بوده و در تاریخ ۲۸ لایحه ای دفعه ثالث قرائت شد.
 اشکالات مالیة - دولت ایران در تاریخ ۱۳ بهمنار پیر تکلیس
 و روس برای استقراض پانصد هزار لیره اظهار نمود و هنوز
 منتظر جواب است

تهریز

تهریز بدون اغتشاش بوده است ولی در نزد دیگر سران
 بین دسته ایلات در تحت فرمان پسر دحبه خان و ار و
 دولتی ۱۱ فرمان پسر ار در پهنم چنگی و اعم
 شد و ملک از فرادورت مشون دولت نتایج
 بوده ا

اصفهان

شهر ساکت و خالی از اغتشاش بوده دسته کهکلیتی که در خلاصه
 ماه پانزده سابق را پورت داده بودم که نقاط مشرف بر راه ارجینی را
 تصرف نموده بودند در تاریخ ۳ دسامبر رفته اند ولیکن در تاریخ
 ۷ مراجعت نموده و پلک قسمت آنها در اطراف قمشه مشغول غارت
 بوده اند قونسولهای انگلیس و روس مکرر بضمیمه السلطنه
 حکمران در این خصوص اظهارات رسمی نموده اند جواب این
 برده است که استعداد فرستاده خواهد شد ولی بدلائل صحیحه
 گمان نمی رود که استعدادی فرستاده شود لیکن امید است وقتی که
 برف یفتد ایلات خود بروند

در تاریخ ۱۲ دسامبر در راه ارجینی بودم -

در راه طهران یکمتر سخی شمال قم طوایف شاهسون پست
 رازده و تمام بسته در امانت قیمتی را برده اند در راه سلطان
 آباد نیز سرقتی را پورت داده شده است ولی راه اهواز بنسب پر
 و پورت امن است

ضمیمه السلطنه در تاریخ ۲۳ دسامبر از اصفهان حرکت

کرده و در تاریخ ۲۹ وارد طهران شده است در مدت غیبتش منتظم

الدوله کنین حکمرانی خواهد بود

یزد

شهر که ماکان منتظم است راه گرمان نیز امن ولی در راه نائین هنوز

دزدیها واقع میشود

زردشتیها با اینکه کمک و تقویت زیادی از طرف حکومت

نمیرند، لهذا از عزیمت احتمالی او در ماه مارس در خوف و هراسند و

بترسند که پس از رفتن ایشان مجدداً گرفتار صدمات و تعذیبات بشوند

بازار کسب و تجارت از کسادگی و انحطاط که مدت طولانی

دچار بوده بتدریج روی به بهبودی است مالیات بیش از میزان

سابق جمع اوری شده و متوالیاً بشهر میاورند

سلطان آباد

خبری شهرت دارد که در تاریخ (۶) نوامبر یکی از سائیکین

متنفذ راونج (در محلات) موسوم به اقا صدر را با یک پسر

دوازده ساله اش بحکم حکومت بقتل رسانیده هر دو آنها را مهدی

خان نام قفقازی تیرزده و گذشته و کریم خان که دشمن قدیمی علیخان

تربیت از زبکری بود. سببش نیز از مراد هاشمی است.
حکایت: ...

کرمانشاه

وضع شهر ایسا خوب و رضایت بخش نیست سرفت کثیر الوقوع
است ظهیر الدوله در اواخر نوامبر از حکومت استعفا داد و
نظام السلطنه بجای ایشان مأمور گردیده ولی هنوز زمام
حکمرانی را در دست نگرفته است راه بغداد بالنسبه امن
بوده ولی در تمام طرق و شوارع دیگر دزدیهای متعدد واپورت
داده شده سیم تلگراف مکرر و مقطوع چندین میل در خط
متهدم شده و طوایف غارت گر خون ریز کاکاوند خیلی از مصالح
خط تلگراف را برده اند ولیکن اطلاعات اخیره مشعر بر آنند
که راه های کرمانشاه حالیه خالی از دزدانند

همدان

حکومت همدان مقارن ۱۵ دسامبر منقصل گردید بنابراین راپورت
ولایت انوقت خالی از اغتشاش بوده

صکرمانی

شهر و اطراف منظم بوده است ایالت استعدادی ترتیب داده که حفظ نظم را می نمایند و بملاوه مقداری از مال النجاره قافله را که دزدزده بوده پس گرفتند باوچی ها که کمان میرف بقصد غارت محال نرمائی اند حرکتی نمودند

شاز

ایالت باشکال زیادی اقتدار	را حفظ میکند در صورتی
که صوت الدواه در حالت	مخالفت است
دولت بفرمانهای	ار و اجازه داده است که
قسمتی از مالیات محل را بر	لم نگاهدارد طرق و شوارع
نیز کما کان مغشوش اند	

()

برای انتخابات لجه	تکالیات پیش آمده نتیجه
بطور مطلوب حاصل	ب تا مراجعت دریا یکی
از بندر لنگه بعهده نه	یکی در تاریخ ۱۸ دسامبر

مراجعت نمود

(شماره ۱)

در آخر ماه اکثر در نزدیکی شه شتر انقلاب و انجمن
 زیادیه بوده حکم مت ظاهراً بی قوه و قدرت است نه
 استعدادی دارد و نه نماینده مهمی از خوانین بختیاری همراه
 او است. در موقعی که قونسل انگلیس او را ملاقات کرده
 همراهی خود را با مصالح انگلیس اظهار نموده حاکم
 مشارالیه هنوز باید تا شیخ خزعل قراوداد مرضی راسیه
 ترتیب امور بگذاردند

(شماره ۱۷)

تلگراف سر جرج دار کلی بسراودادگیری (راسماً ۱۷ ژانویه ۱۹۱۰)

از طهران ۱۷ ژانویه ۱۹۱۰

تلگراف ذیل از بو شهر رسید ،

مستانه راه بغداد . علی جانب اهمیت و سعادت سده راه

بین کازرون و شیراز از هنگام اتفاق به سولهایی روی می خورد

مسئود است

در تاریخ و سامه بر صورت الدوله این ابتداء مطهراتی
 تجارت نماید بکارروان به امکان مذکرات در به تمام
 راه و تهیه و مجازات اش صی که بفرستد مواها حاله در راه
 بنخسید از آن در راه و له در جریه در راه
 گو هسان عبور در راه زسان رجر در راه
 تردد و اقل بیسهاد نمود

انجمن تجار و تجار معروف ایرانی جدا مخالف این راه
 هستند زیرا که غیر معروف و در میان گو هسان و محل سکناهی
 طو ایف قسقاتی بوده و دور از خط تلکراف است و هیچ کاروانسرا
 ندارد و مال التجاره از اب در مرض خطر و ضایع شدن
 است بملاوه صورت الدوله هیچ اقتدار و تسلط مستقیمی در
 تنکستان ندارد

در مدت ماه گذشته قسقاتی ها قواقل را از کازرون
 بشیر از برگرداندند ولی نجاروشهر و مجاوزا زهرار باره کازرون
 فرساده اند گمانی زینکر دو یست بار در احاطه دارند که نه از
 راه رسمی و نه از طرق دیگر میتوانند حمل کنند و در این باب

امتماد می نمایند

احیراً صولات الدواہ بہ رئیس تنکستان - ہم کرتے کہ ہر
چیز سے کہ زراہ ر ہی حمل و نقل میسود حتی اگر بہ براز
جان ہم میروند ترقیف نماید
در بین خوانین راہ های مخلطہ زر داک ہوشہر مناقسہ
قرب اوقوع است

(نمبر ۱۸)

تلکراف سر جرج بارکلی سر ادوارد کری (واصلہ ۱۷ ژانویہ)

از طهران ۱۷ ژانویہ ۱۹۱۰

تلکراف ذیل مورخہ ۱۶ ژانویہ از ہوشہر ار قواسول
ژ نرال صولات قصہ رسیدہ است
راجع بہ تلکراف بلا فصل ما قبل خودم
صرات ادواہ از اینکہ دولت تقاضای اورا برای
نہیل حفظ راہ رسمی قبول نکرده و بحیدہ وارد شدہ و راہ جبرہ
را منسوخ کردہ است فقط برای اینکہ اختیار راہ ہوشہر و
شیرزدا در دست داشما باشد

این راه ابداع مناسب نیست و تعیینش در نظر همه کس
 تا طبع است

کمپانیهای بیمه بختان مال التجاره هائی که در این راه
 حمل میشود بیمه نخواهند کرد و حکومت فارس بقونسول
 هایبے مقیم انجا رسا اعلام نموده که این راه رسماً شناخته
 نخواهد شد

لهذا نتیجه آنکه صاحبان مال التجاره باید متحمل تمام
 خسارات وارده بشوند

مسافرت اروپائیان در این موقع بین بو شهر و شیراز
 خارج از احتیاط است و نرسیدن مال التجاره بشیراز شکست
 سختی بتجارت وارد آورده و در این تکث عمده خسارت
 بکمپانیهای انکبس وارد است مستدعیم که این وضع را
 بدولت علیحضرت انکاستان عرضه دارید که در مسئله حفظ
 راه اقدام عاجلی فرمایند

نمره ۱۹

ندکر اف - جرج ادا کلی اسراء وارد کرد (واصله ۳۳؛ ۱۴ دویه)

از طهران ۲۳ ژانویه ۱۹۱۰

در تعقیب تلگرافات ۱۷ ژانویه خودم اطلاع میدهم نظر باینکه ایالت فارس از تعیین آنکه دولت ایران مسؤلیت کدام راه را متقبل است امتناع مینماید و باین جهت محتمل است که اگر خسارتی وارد شود دولت قبول نماید لهذا عبور و مرور فواصل بین بوشهر و شیراز معطل است

بدولت ایران اکاملاً معلوم است که مدیونیت این اوضاع ناگوار را نمی توان اجازه داد و اکیداً اصرار نمودم که باید اعلان نمایند در کدام يك از راه ها رسماً مسؤلیت را بعهده میگیرند

نمره ۲۰

تلگراف سر جرج بارکلی بسرا، وارد گری (واصله ۱ فوریه)

از طهران ۱ فوریه ۱۹۱۰

مفتخراً راپورت میدهم که مراسمات رسمی از وزیر داخله رسیده است مبنی بر اینکه راه جره که کاملاً امن است، موض راه معمولی شیراز و بوشهر برای تردد فواصل مقرر گردیده

نظر باینکه دولت ایران این طریق مسؤلیت این راه را متعهد

شده است در مقابل هر سرقت و خسارتی که بمال التجاره در موقع عبور از این راه وارد میشود این دولت را مسؤل قرار خواهم داد
نمره ۲۱

تلگراف سر جرج بارکلی بسراود وارد کری (واصله ۵ فوریه)
از طهران ۵ فوریه ۱۹۱۰

اردوی دولتی رحیم خان را شکست داده و مشارالیه بسرحد روسیه فرار نموده شاهسونها ظاهراً رحیم خان را در موقع ابتلا و سختی تنها میگذارند چنانچه چندین نفر از رؤسای آنها مشغول مذاکرات میباشد که تسلیم شوند به پترزبورغ اطلاع داده شد
نمره ۲۲

تلگراف سر جرج بارکلی بسراود وارد کری (واصله ۶ فوریه)
از طهران ۶ فوریه ۱۹۱۰

تلگراف ذیل از کنفیل ژنرال قونسولگری مقیم تبریز رسیده
« از قرار بکه ایالت بمن اطلاع میدهد رحیم خان با (۱۰۰) خانوار از سرحد روس عبور نموده است جانشین قفقاز دستور داده است که رحیم خان و پیروانش خلع اسلحه شده و بداخله

نمره ۲۳

تلگراف سرائیکسن بسراءوارءکری (واصله ۷ فوریه ۱۹۱۰)

از پطرز بورغ ۷ فوریه ۱۹۱۰

از قراریکه از مسیو ایزولاسکی (وزیر خارجه روس میسنوم)
 مراسله ازشارژءافر ایران بایشان رسیده و از طرف دولت ایران
 استءءای تسلیم رحیم خان را نموده است یقین است هککه
 دولت روس قبول و اجابت این تقاضا را نخواهء کرد ولی
 افسوس است که چنین خواهشی اصلاً از طرف دولت ایران
 شده است

دولت روس رحیمخان را بطرف شمال تفقاژ فرستاده و
 پس از آنکه تحقیقات در اعمال و افعال گذشته او بعمل آمد ان
 وقت دولت در باره تکلیف عاقبت او تصمیمی خواهد گرفت
 نظر باینکه ممکن است فراریهای دیگر از سرحد عبور
 نموده و بچناک روسیه بروند اءءاءات در حدود برای جلوگیری
 آنها بعمل آمده است

نمره ۲۴

تلکراف سر جرج بارکلی سرادوار دگری (واصله ۱۱ فوریه)

از طهران ۱۱ فوریه ۱۹۱۰

سپهدار از ریاست وزراء استعفا داده است محتمل است

که نایب السلطنه استعفای او را قبول نکند

نمره ۲۵

تلکراف سر جرج بارکلی سرادوار دگری (واصله ۱۲ فوریه)

از طهران ۱۲ فوریه ۱۹۱۰

دو تمقیب تلکراف ۱۱ فوریه افتخار دارم که راپورت

بدهم که سپهدار رئیس الوزراء استعفای خود را پس گرفته است

نمره ۲۶

مراسله سرادوار دگری سر جرج بارکلی

از وزارت خارجه انگلیس (۱۲ فوریه ۱۹۱۰)

(اقا) مراسله مورخه ۲۷ دسامبر شما راجع به قتل فتوائی

دو نفر اسماعیلی با شماره ۳۳۳۳ علماء در نیشابور واصل گردید

اذنام شما را در تأکید و اصرار بجهت تشبیه مفسرین و عزل حکام

در رود و نیشابور تصویب و تصدیق مینمایم بعلاوه خواهش میکنم که بزودی موقع بدست آورده و باین موضوع مراجعه نمائید و بدوالت ایران اظهار کنید که دولت امپراطوری انگلستان به تنبیه سخت و محازات مرتکبین این اعمال اهمیت عظیم میدهد

نمره ۲۷

تلگراف سرانیکلسن بسراادواری (واصله ۱۷ فوریه)

از پترزبورغ ۱۷ فوریه ۱۹۱۰

دوالت روس حاضر است که دراستقراض فوری (۴۰۰۰۰۰) لیره بدوالت ایران شرکت نماید و با دوالت اعلیحضرتی انگلیس در این رای متفق اند که برای این استقراض شرایط خیلی وزین سختی نباید پیشنهاد نمود و یرگرمی که دو وزیر مختار مفیم طهران تشکیل بدهند میتواند مبنای مذاکرات با دوالت ایران بوده باشد.

نمره ۲۸

مراسله سر جرج بارکلی بسراادواری { واصله ۱۳ فوریه }

چنانچه قوامی ها اغلب با ایلات خمسه بهمین مسئله برخوردند و در این مورد خیلی محل شك و تردید است که خود صورت الدوله بتواند بویر احمدیرادر تحت نظم بیاورد لیکن محتمل است که اگر آنها را تهدید باننتقام و تنبیه نماید فعلاً از شرارت و تصرف شوند تا موقع مناسب دیگری بدستشان آید

(۲) راجع باین مسئله حکایتی را که یکی از دزدزده کان نقل کرده و در تاریخ هشتم دسامبر در روزنامه شیراز درج شده برای اطلاع شما افاضاً میفرستم این قصه نمونه صحیحی از اتفاقات جدیده حاکمه در راه تجارتي بین اصفهان و بوشهر واقع شده است میباشد

ملاحظه خواهید کرد که در این مورد با آنکه از قرار واپورت بک نهر قشقائی بوده ایداً ذکرى از اینکه قشقائی شرکتی داشته نشده و دزدها بویر احمدی بوده اند

بکمان من درصححت این اظهار که فقط موافقت و همدستی بین قشقائی و بختیاری برای مطیع کردن این ایل خونخوار غارت کر لازم و مفید است شکی نیست زیرا که اگر از دو طرف

بأنها تتأجم نشود بی نهایت مشکل خواهد بود که يك طایفه کوه نشین با این رشادت و فعالیت را بتواند در تنگنا انداخت و در اینکه موافقت مذکور صورت بگیرد بحسب ظاهر امید خیلی کمی است چرا که این قشقاتی عموماً و یا مخانی آنها خصوصاً نسبت به بختیاری بواسطه مقام عالی که در وقایع جدید ایران حاصل کرده اند بی اندازه حسادت و زندقه زیرا که آنها را نسبت بخودشان از حیث عدد و شجاعت و رتبت پست تر میدانند نتیجه آنکه اگر این دو ایل برای انجام خدمتی منفصلاً اقدام نمایند ممکن است بین خود آنها موافقت تبدیل بمخالفت و خصامت صورت گیرد و مخاطرات عظیمه تولید شود

(۳) این مسئله را در ادامه میگویم که اوضاع فعلیه که در چند سال گذشته بعلت انهدام تدبیر و وفور امداد دولت مرکزی طبعاً نتیجه و حادث شده هم نامرئوی رسیده است که عطف توجه جدی دولتی که در ایران مسالیه و منتهی دارند ضرورت پیدا کرده است

ترددت، رسامه و اوله، برو با ۲۰۲ - ۱۶ رسامه با

وجود کمایت و فعالیت قابل تحسین که فرمانفرمای فعلی ایالت
 بروز میدهد مستلزم همه قسم معظرات است الحق و ضم طوری
 است که مماله و رفتار ما با اولیاء امور ایران با ترتیبات و
 رسوماتی که بین دول متمدنه معمول و ملحوظ است حقیقتاً اسباب
 استهزا است

برای مجسم کردن احساسات فعایه مردم در فارس صحبتی
 را که یک نفر چاروادار که تازه از بوشهر وارد شده بمعامل کمپانی
 زیگار کرده است برای شما نقل میکنم

عامل مزبور از چهار وادار تقاضا نموده است که بقونسول
 خانه آمده وضع راه را برای من شرح دهد جواب چنین داده
 نزد قونسولها رفتن چه فایده و نتیجه در صورتیکه خودشانرا
 نمیتوانند حفظ نمایند

الحق این اظهار کاملاً صحیح و بجا است زیرا که قونسول
 ژنرال روس فعلاً نظر بجماله که جدیداً باو شده نمیتواند بمرکز
 ما موردیت خود به بوشهر برود و هیچ امیدیه هم نیست که
 باین زودی بتواند مسافرت نماید

البته همین ملاحظات در باره حرکت و معاودت دسته

قشون انگلیس که در شیراز است صدق خواهد کردید

اگر چه بواسطه همراه داشتن توپ ماگزیم چندان شکی

ندارم که میتوانند خود را بلب دریا برسانند مع هذا میترسم

از اینکه حرکتی را توصیه و تصویب نمایم که انجام آن بدون

مخاطرات سخت و تلفات نفوس ممکن نخواهد شد

این اوضاع امور اهمیت کمتر میداشت اگر بقدر ذره امید

و علامت بهبودی در جهات اساسی آن ملاحظه می شد ولی

متأسفانه چنانچه ذکر کردم فعلاً هیچ علائقی معلوم و مشهود

نیست بلکه بالعکس مقتضیاتی که باعث ایجاد وقایع اسفناکیز

چند هفته گذشته شده ظاهراً فقط چیزی است که در ایران

ثابت و بادوام بنظر میاید

(۴) مسالك و پوليٲيك دولت فخریمه انگلیس در صفحه

۴۳ کتاب ابی ایران نمره (۲) (۱۹۰۹) جازماً و قطعاً تفصیل

داده شده است و آن این است که

(بمقیده و کمان دولت انگلستان بهترین طریقاً که دولتین

انگلیس و روس در مورد ایران اتخاذ نمایند همان است که از امور داخلی این مملکت مطابقاً کناره جسته و بیکذارند به انقلابات و اغتشاشات موجوده مداومت نمایند تا هنگامی که یکی از عناصر مملکت قوی تر از سایرین شده و یکی غالب و فاتح ابد در ظرف این مدت دولت انگلیس حاضر خواهد بود خطراتی را که بمنافع تجاری انگلیس وارد میشود تحمل نماید (در مقابل این اعلان مساک با یک کسی حی عرض نموده میگویم) موردی که احتراز از مداخله براساس رفع احتیاجات فوری میباشد نمیبندد اگر هنوز نرسیده یقیناً و بلا تردید خواهد رسید مبنای این امید و تمهید را فقط این قضیه مسلمه میدانم که در اوضاع بهبودی دائمی عارض نخواهد شد و حتماً روی به بدتری است و هیچ علامتی که دلالت نماید بر این که چنانچه پیش بینی شده دوره انقلاب که در آن از آن دولت انگلیس متحمل خطرات و خسارات بمنافع تجاری است ساری شده و منتهی به غایت و فیروزی یک عنصر معینی از مملکت گردد مسروبه نیست

سرتاسر تاریخ ایران زمنه و اعصاری است که کم و بیش انقلاب و امنیاس بیوتا در مملکت مبارز و جاری بوده و اغلب آنها چندین عسره طول کشیده اند

(۵) طرز اقدامی را که من مبادرت کرده پیشنهاد می

کنم و بنظر کما مایع دارد از قر و تفصیل ذیل است

دولت اعلیٰ حضرتی اتکاسانق باولیا امور مرکزی

ایران رسماً اطلاع داده و اخطار نمایند که نظر بدلائل ذیل

اولاً مخاطرات فوق‌الذاده وارده بتابعه خارجه که شاغل

ووظایف قانونی شان آنها را محصور مسافرت و حرکت از مطه

به نقطه دیگر می نماید

مثلاً فقط در سال ۱۹۰۶ (مسافرت - مسافرت) در روس

(و مسافرت) (و مسافرت) در اروپا و روس

لتیلین را در ژانویه و مسافرت و مسافرت در روس

و قونسول ژنرال دولت روس را در نوادیر دزد و عماد

این دزدیها مطابق بدون تجاوزات مانده اند

ثانیاً ازاید مایع روسی است که عمل المارده در

راه تجارتي وارد شده است چنانچه در سنه ۱۹۰۹ در فارس
تنها میزان آن از ۴۰۶۰۹۳ تومان الی ۵۷۰۶۳۸ بوده است
ثالثاً تکثیر و زیاد شدن حساب خسارتي که عمداً بظطوط
تلگراف اداره هند و اروپا وارد میشود چنانچه امساله تا بحال
میزان آن بقریب دو برابر سال گذشته بالغ شده است و مهم
تر از آن مخاطرات جاني است و مالی است که ثالثاً بر غلامان
تلگراف مأمور سیم وارد می شود و بلاخره استتکاف و
استیحااش طبیعی غلامان از بیرون رفتن برای تعمیر معسور بودن
خط تلگراف و جریان مخاطرات را تهدید می نماید

موقع آن رسیده است که دولت ایران زور و کفایت خود
را در استقرار و حفظ نظام برود دهد و یا آنکه رضایت دهد
بوسیله سپاه انگلیس مقصرین عمده تأبیه و مجازات شوند و
اگر در این صورت شرکت و هدایتی سپاه ایران نیز لازم و صلاح
باشد آن فوه هم بکار زده خواهد شد.

در صورتی که دولت ایران خود به تنهایی اهتمام کرد و
تأبیه حاصل نشد اوقت اردوی انگلیس مخصوصاً تأبیه و سر

کوبی اش را زیاد خواهد شد

(۶) بمقیده من طایفه که باید اختصاصاً مورد تنبیه واقع شوند همانا طایفه بوی احمدی که کلویه است زیرا که دو سال اخیر قتل و غارت گری آنها به شیاع رسیده و در این راه شهرت زیادی حاصل کرده اند و تنبیه شایانی از آنها یقیناً در طوایف غارت گرد دیگر اثرات متناسبی حاصل خواهد کرد

بجانه و محل اقامت آنها که در حدود بهبهان است بالنسبه از طرف دریا میتوان دست یافت يك اردوئی میتواند از این خاک پیش برود و برجهای آنها را خراب نماید و احشام آنها را با اسیر و یا تلف نماید بدون اینکه این اعمال مستلزم مخالفت و ضدیت طایفه دیگری گردد ولی معهدا چنانچه ذکر شد در تنگنا گرفتن آنها امر مشکلی است و محتمل است که بهیئت اجماع بخاک بختیاری یا قشقایی رفته و یا آنکه بسمت یزد حرکت کنند عتب گردنی از او در هر يك از جهات فوق من پیش نهاد و وصیه میکنم ولی اقامت طولانی آنها در هر

يك از این نقاط یا با هر يك از این ایلات، یقیناً باعث مزاحمت کلی آن مردم با ایلات خواهد شد بطوری که خود آنها حاضر خواهند کرد و بنا خدعتی بکنند که اسات بیکدیگر نخواهند کرد باین معنی که واردین را مجبور میکنند که تسلیم و تفویض شوند و منحصراً عدماً اسیر از طرف دولت انگلیس همتهاید نهاجمی بشود

(۷) البته ایران مملکتی است دائماً تغییر بتنبیرات لایتناهی و ممکن است که در ظرف چند ماهه بهبودی غیر مترقبه در امور حادث شود و با تکلیف خود میدانم که ناکید آنم که علائم این چنین تغییرى ابداً مشهود نیست و باین جهت آنچه را که بعقیده خود بگانه و سیاه ممکن برای داند متن تجارت و تردد انگلیسها بدون اشک در معرض مخاطرات کلی مالی و جانی باشند بعداً استم پیشنهاد نمودم

در خاتمه خاطر نشان میکنم که اگر ازوم اقدامات عملی را تصدیق کردید هر چه زودتر اقدام فرماید و در صورتی که در هر دو طرفه دزد ها دزدی می (نما) هم ا لحه ساز بهتر

شده هم چسب و تر و هم ترتیبشان منظم تر میشود (بنده ... بیل)
 مکتوبه (۷) در شماره ۲۸

بیا ذات چار و انار

من با يك فاذنه كه شاميل ۶۲ قاطر و ۱۰ الاغ بوده

از بو شهر اسیر از ایدم

در حمدی ز هر آمدی ۱۳ قران گرفتند (کمندی

(۲۵) قاطر)

و جورا از قراد ۲ قران نجشاهی بما فروختند در صورتیکه

قیمت معمول محل می باشد

در این مورد شرح است

دوره الکی به جهت حذف نگاه ریمت ۲ قران و وجه شد در

صورتی که قیمت تحلی ۶۰ سده ۲۵۵ است و در سربل دا الکی

از کمندی به ارادت از آن ...

ت گذار شد که در شرح بیج تحمیلی حسابی شده

به رتبه ...

در کار روز ... بیج تحمیلی غیر استرعی

در این سمت گاز رون کرده نشد

در ساعت يك بظهر پيرج سينه سفيد رسيديم ۱۴ تنك چي
از دشت ارژن و دوتهر سر باز و يك سوار فتح الماك
همراه ما بودند

دزدها از برج تا چشمه مرواريد برآمده كی های بالای
راه را گرفته بودند نیر اول در جلو قافله خالی شد يك سوار
كشته شد تنك چي ها كه نیز در جلو بودند فرار کرده و دزدها
از اطراف سمت عقب قافله را احاطه كردند تمام قافله را لخت
كرده بردند و ما را كتك زده و لخت كردند و یکی از چاروادار
های همراه مرا با خود بردند و او را تا نقطه كه سه فرسنگ
از پل زئیمان فاصله دارد و موسوم است به ل هفت بر
مخودیان { برده و در انجا دست های او را بسته و كذارده
اند مقصودشان از بردن او كمك در راندن و حفظ قاطر ها
بوده است

خسارت شخص من ۴ قاطر و ۲ الاغ و ۱۰۰ تومان با
تمام لباس هایم بوده در واقع آنچه داشتم بردند

دزد های مذکور فرقه از بویر احمدی که مو سوم
به طهمورثی هستند میباشد اینها دشمنهای کریم خانند
و تا هنگامی که او زنده بود در خالك بختیاری مسکن داشتند
از سال گذشته بسمت مشرق حرکت کرده اند رئیس آنها
کینخا محمد علی است و جدیداً با معاونت ملا قباد در خالك
بختیاری غارتی کرده ۱۲۰۰۰ کوسبند برده اند

بارهای ما بیشتر مال التجاره قماش به ده بویر احمدیها آنها را اکثر در
اردکان و بهبهان بفروش میرسانند فقط طریقی که میتوان با آنها
معامله و مقابله کرد این است که بختیاری و صولات الدوله با
یکدیگر متفقاً اقدام نمایند طایفه بویر احمدی میتوانند ۱۰۰۰۰ نفر
تهیه نمایند که عده کمی از آنها سواره اند هر یک از آنها مقابل بایک
قشقائی و ۱۰۰ نفر از ساکنین دیگر فارس میباشدند

۴ قلمه محکم دارند که بدون توپ گرفتن آنها ممکن نیست
یگنفر قشقائی نیز جزء دزد ها دیده شد

رؤسای سارقین معروف بویر احمدی فعلاً (کاظفر) (ملا
علی پناه) (کینخا حاصل) میباشدند کلیه آنها دارای تفنگهای مار تین

زیادی و یگمه تفنگهای مکنز میباشند از هنگام فوت کریم خان
 از زراعت و رعیتی بکلی دست کشیده اند و هیچ خانه و علاقه ندارند
 از کریم خان ۲ پسر ۶ ساله و ۷ ساله مانده است رئیس فعلی
 این طایفه شکر الله است که برادر مادری کریم خان است عقیده
 عمومی آنست که مشارالیه موقتاً شأغل این مقام است تا آنکه
 پسرهای کریم خان بزرگ شوند

(سؤال از چاروادار) آیا ممکن است که آنها را بوسیله
 فروختن متاع بانها تأدیب و تنبیه کرد

(جواب چاروادار) خیر چونکه نه شاهی است و نه
 حاکی ما مجبوریم که با دزد ها راه برویم زیرا اگر کسی هر چه
 میخواهند بانها ندهد بالاخره او را خواهند کشت

نمره ۲۹

مراسله سر جرج بارکلی بسرادورد کری (مورخه ۱۴ فوریه)

از طهران ۲۶ ژانویه ۱۹۱۰

(اقا) در مدت چهار هفته اخیر در طهران اتفاتی که مخصوصاً

قابل ذکر باشد نبوده

دولت با يك التهامي هنوز منتظر جواب ما راجع بامر استقراض
 میباشد و بحسب ظاهر چنین معلوم است که هیئت وزراء فعلیه
 ابقاء یا انفصال شان از کار منوط باین جواب ما میباشد
 اینکه کار دولت بدون داشتن سرمایه تا حدی فعلاً پیش
 میرود بیشتر بواسطه نفوذ و حیثیت دو سردار فاتح انقلاب
 سپهدار و سردار اسعد که فعلاً رئیس الوزراء و وزیر داخله
 هستند میباشد و الا اگر کابینه بدون عضویت آنها تشکیل شود
 معلوم نیست که تا چه اندازه بتوانند همین اقتداری را ~~که~~
 فعلاً دولت مرکزی دار است حفظ نمایند
 در سمت شمال در ظرف چهار هفته گذشته تمام توجه
 مصروف و مرکوز عملیات جنگی اردوی دولت که در تحت
 فرمان سردار بهادر پسر سردار اسعد و پیرم است بارحیخان بوده
 در این عملیات اردوی دولت کلاً فاتح و منصور بوده
 و رحیم خان ظاهراً دچار ابتلای سختی شده زیرا ~~که~~ از
 قونسول ژنرال های روس و عثمانی تقیم تبریز درخواست
 حمایت و تأمین نموده و از قرار مذکور قونسولها از پناه دادن

بشار الیه امتناع نموده اند ولی دولت ایران در اضطرار ابوالتهاب
 است که به ادا آن راه زن یاغی شخصیت خود را بخورد و یکی از
 قونسول خانه های بیخارچه برساند و او را بعنوان تحضن
 به پذیرند

اوضاع فارس موافق راپورت جناب نوجعی که از قونسول
 شیراز رسیده و لفاً ارسال میدارم تفویض باراده صولت
 الدوله است

فملاً تردد بین شیراز و بوشهر در عهده تعطیل است
 دولت نتوانست که ایلخانی بشار الیه را متقاعد نماید که حفظ
 راه بزرگ رسمی را به عهده گیرد

عایهنا راه مزبور بکلی مسدود است و اگر چه صولت
 الدوله قراری با تجار داده که امنیت راه جره را ضمانت نماید ولی
 نظر باینکه ایالت تاکنون این قرارداد را تعهد را امضا نکرده تردد
 تجارت تا بحال از این راه نشده و تجار میترسند که دولت مسؤلیت
 هیچ خسارتی را به عهده نگیرد

در هر حال اوضاع ممکن است تا مدتی بواسطه وصول

خبر تعیین حکومت جدید بهتر شود

علت انفصال سهام الدوله را شکایتهائی که از شیراز در خصوص سختی وضع حکومتش شده میدانند در اینصورت به سبب انفصال حقیقتاً این بوده یا نبوده نمیدانم ولی بواسطه خصوصیت و اختلافی که بین مشارالیه و صوالت الدوله تولید شده و دولت نمی توانست در این موقع از او تقویت نماید حکمرانی مشارالیه غیر مطلوب واقع گردید

نظر بدلائیلی که مشهور است میتوان امید داشت که صوالت الدوله با شاهزاده فرمانفرما ایالت جدید بر خلاف آنچه با حکومت سابق عمل میکرد موافقت و معاضدت در حفظ انتظام بنماید

جز در آذربایجان و فارس در سایر ولایات هیچ اتفافی که جالب ذکر و توجه مخصوصی باشد نیفتاده است
{ بنده ... بارکلی }

نمره ۳۰۵

مراسله سر جرج بارکلی بسراحدگری . واسله ۱۴ فوریه {

ارطغرین ۲۸ ژانویه ۱۹۱۰

ایقان امخار دارم از اینکه خلاصه ماهیانه و ماهیانه
 ایران را که به من می‌دهد همه گذشته است اما در سال دارم
 زنده ... در آبی

۱۸۱

اردوی دولت در تبریز و آن ... در روزم بود
 از ماه به ما بر سر رحیم ... و ...
 قاجار داده و ...
 نبودند پس ...
 مراجعت و ...
 از ...
 پس ...
 رات ...
 ...
 ...

آوردند این دفعه نیز شکست خورده و با تلفات زیاد فرار نمودند
قشون دوات تا بیسب میل آنها را تعاقب نمودند از طرف دوات
در این جنگ و معاتله ده امر معمول شدند

اسب سردار بهادر تیر خورده و مختصر زخمی نیز بیکسای
خودش وارد شد

این شکست آخر طاهر آقوای رحیم خان را کاملاً درهم
شکست چنانچه سارالیه برای حصول تأمین و حمایت بقوم سلجوق
یهای روس و سمائی اظهار نموده است

(مشهد)

مشهد در ساکنات و زاری ای بوده و مختل است که شاهزاده
رکن الدوله در حکومت می باشند

(اصفهان)

در تاریخ ۵ ژانویه سردار ارجع بحکاماری بمونسول ژنرالهای دولتین
انگلیس و روس رسماً اطلاع داد که ایسان بسندت حکمرانی
اصفهان معین شده است

مسد کر ژنرال مونسول انگلیس در تاریخ ۷ سارالیه

راه‌یافتن فرود و ما نگرانی فرود

سردار شجاع در خصوص راه‌یافتن اظهار داشته که من
و تمام خوانین صدمه می‌پسندیم که برای افتتاح و دایر داشتن آن
راه در مدت زمستان آنجا ممکن است بنشینیم و به‌علاوه در بهار
شروع بساختن می‌بوی و نرسد راهان صحیح و مناسب در آن خط
خواهیم کرد دیگر اظهار داشت که در ابتدای امر اهمیت این
راه را درک نکرده بودیم فقط امتحانی کردیم حال که بر ما
اهمیت آن در پیشرفت و محقق گردیده است و اقدامات
بزرگتری خواهیم کرد

استاد گرامر برای این تشریح کرد که بساختن بناهایی
مستحکم نیازمند است که صرف تعمیر کمتر لازم دارد برای خود
انها صرفه زیاد داشته باشد

سردار شجاع اظهار نهایت تمسک و دوستی را با
انقلاب و آزادی (استاد و استاد فرود است)
وضوح من از کار بسیار زیاد است ولی در
تاریخ ...

ولایتی نمودند قسمتی از این هیئتانی را بر طرف به نسیانات تحدید
فروش تریک و قسمتی دیگر بر عالیای جمع ووی بهنشی مالیاتهای
عقب مانده بوده است نتیجتاً این اهدایات این است که اجرای
قواعد و نسیانات تحدید، نه حاجتی اغراض شود و جمع اوری
مالیات مزبور بکل متروک گردد

کهکله ها بمحض ابتداء سرما شدت کرد از راه ها دست
کشیده و بان نسبت راه ها نسبتاً این تر از چنای قبل شده
است قوافل از تمام طرق تردد میگرد و از تاریخ ۲۱-۳۱-۳۱
دیگر دزدی را بورت داده نشده است

(۱۵)

شهر و اطراف منظم برده روز شنبات در نور روزی ند ارد
تجار تا آنکه اطمینان از دوام راست حکم اساس جاید حاصل
نمایند از بروح بکار و تیار شایسته از اجاید نذاله فقط
حرکت میکنند و در راهها با نسبه امن است

انجمن ولایتی بطر جمع لغت عامه از قبل عهد و بت یکفر
نابنده زود شتی را چنانکه در قانون ضرور است امتناعی

نمایند زردشتی ها ضمناً قوای خود را صرف مشاجرات بین
خودشان مینمایند

(سلطان آباد)

از راپورتهای واصف چنین مستفاد میشود که حکومت بروجرد
امیر سیف الدین میرزا کاملاً بی قدرت است و هیچ پولی که
بشون و استعدادش بد هد ندارد
لذا عده زیادی از آنها فرار کرده اند علماء با مشارالیه
مخالفت دارند و هر حکم و اعلانی که صادر مینماید فوراً
کنند و پاره میکنند نایب الحکومه هائی که از طرف او بیلوکات
و محال جزع فرستاده شده اند تماماً مجبور به مراجعت به بروجرد
شده اند

بیم آن میرود که اگر حاکمی با استعداد و پول فرستاده
نشود طوایف لرستان در چهار این حدود را خراب و غارت
نمایند

(کرمانشاه)

بواسطه انتظار ورود نظام السلطنه حاکم جدید شهر

ساکت بوده و سرفتی واقع نمیشد حکومت در تاریخ ه
ژانویه وارد و حاکم سابق در دویم بطرف طهران عزیمت نمود
قوافل از تمام طرق حرکت میکنند
(کرمان)

شهر و اطراف ساکت است بین دوات و ایالت تبادل نظریات
و مذاکرات شده که بهترین وسیله برای جلوگیری بلوچ ها
چه خواهد بود ظاهر آ ایالت نقاضای وجه نموده و استعدادی
تهیه کرده که در مقابل آنها بفرستد دوات در جواب گفته
است که اگر مشار الیه نمیتواند طوایف بلوچ را مطیع نموده
و مالیات را از آنها بگیرد دوات شخص دیگری را در نظر
دارد که این اقدامات را بعهده بگیرد

قوام‌المالک در جواب خواهش نموده است که استعفای
اورا قبل از نوروز قبول نمایند زیرا که دولت ظاهراً نمیداند
که باوچستان فعلاً بکلی مستعمل و در تحت فرمان سردار سیدخان و
بهرام خان و جیهند تقسیم بسه قسمت شده است به وجود
ذالك اگر دولت در دادن پول مساعدت نماید حاضر است نهایت

اهتمام را کرده به بیم وریکان برود و یک تریبی طوایف
 بلوچ را مطیع نماید
 (شیراز)

مشاهه که در این راه جالب اهمیت بوده همانا مسدود
 بودن راه بوشهر برای تردد قوافل بوده است که از اختلافات
 بین صوالت‌الدوله و ایالت حادث شده است
 صوالت‌الدوله تکالیف شاقه از نیای دادن به‌منی حکومت
 ها برای تعهد حفظ راه معمولی کازرون نموده نظر باینکه تکالیف
 و تقاضای او قبول نگرددیده راه چاره را برای حرکت قوافل
 پیشنهاد نمود و امنیت آن را ضمانت کرد ولی چون ایالت از
 تصویب این قرارداد و تعهد امتناع نمود تجار از بکار بردن این راه
 استنکاف نمودند

ضمناً سهام‌الدوله از حکومت منفصل و شاه‌رده فرمان
 فرما بسمت فرمانفرمائی فارس معین شده اند و ایکن هنوز در
 طهران هستند

{ نمره ۳۱ }

مراسله سر انیکاسن به سراد وارد کری (واصله ۱۶ فوریه)

از یطرا مورخ ۱۳ فوریه ۱۹۱۰

(اقا) اشعار نامه نیم رسمی ذیل دیروز در روز نامه

جات بطبع رسیده

بعضی روزنامه جات خوجه انتشار داده اند که دولت

روس رحیم خان را که بخاک روس فرارا آمده است حمایت

کرده و او را مورد پذیرائی مخصوص نموده است این انتشارات

جعلیات است

رحیم خان که رضدیب دولت و ملی ایران اقدامات عملی

نموده است در دار دولت روس و مصر برانگیختن محسوب و بنا

بر هدایت و معمول بین الملل منصرف اندکی را نمیتوان تسلیم نمود

ولی برای اینکه روابط بین مسدودانه و وقفه و ایلتس در ایران به

کلی منقطع نباشد از هر قسم دسیسه و اسباب حیثی او جلو

گیری شده و راه مسدود است - آرزو ما بود که شده و در

اگر تی به د ... گریه ... استکاسن

(نمره ۳۷)

تلگراف سر جرج بارکلی به سرادوار کبری (واصله ۱۶ فوریه)

از طهران ۱۶ فوریه ۱۹۱۰

با کمال افتخار راپورت میدهم که امروز وزیر مختار روس و من
یاد داشت متحدالأمالی بدوات ایران فرستاده و شرایطی را که
دولتین برای دادن ۴۰۰،۰۰۰ لیره استقراض پیشنهاد مینمایند
اطلاع دادیم

(نمره ۳۳)

راپورت سرانیکلسن به سراد وارد کبری ۱ (واصله ۲۸ فوریه)

از پترزبورغ ۱۹ فوریه ۱۹۱۰

مسیو ایزولاسکی اظهار داشت که اخبار واصله از تبریز چندان
خوب نیست من خواهش نمودم که مقام آن اخبار را رئیس
من شرح دهید و جناب منار لیه در جواب گفتند که ستار
خان و باقر خان تولید اغتشاش مینمایند و با اینکه ایالت مایل
و چاهد است که حدود آنها را مشخص کند که دارد ولی چون پول
و استعدادی ندارد انجام این امر از حیز قدرت او بیرون است

بلاوه بر این ردیال و تبریز، مرض تهاجم و تاخت و تاز شاهسون و قطاع ادریق دیگر گردیده و قواقل از برای مر او ده امنیت و اسمیتان ندارند. حالی در وحشت و اضطرابند و از نزدیک بودن تنون روس که از حدتو بانها قاًمین میدهد خوشوقت میباشند
(نمره ۳۴)

ملکراف سر جرج ارکل بسرا دو اردگری (واصله ۲۸ فوریه)
از طهران ۲۸ فوریه ۱۹۱۰

ازموقعیکه دولت ایران تقاضای استقراض را از دولتین نموده است
این حال در قه شعائف استقراض از دولتین ظاهراً قوت گرفته و بکمان
ن سیمانه از قبول شرایط پیشنهادیه می توانیم داشته باشیم
از فر و استیج دستاً از مجلس طرح بعضی تالیتهای ملی بر
عالیه امقر اضری پیخته است باین ریسه که عریضه با مضایحه
گنبد انشاد و در حین تا کرافاتی ز امام نجف و سایر نقاط
در رد انچه بحال رسیده است ولی وزراء هنوز شرایط را اظهار
تجدیس انموده اند.

(نمره ۳۵)

تلگراف سر اتیکسن بسرادواردگری (واصله ۳ مارس)

از پترزبورغ ۲ مارس ۱۹۱۰

در موقع ملاقاتی که امروز با مسیو ایزواسکی داشتم جناب
 معزی الیه اظهار داشتند که وضع تبریز بنظر من ابدآ خوب و
 رضایت بخش نیست بعلاوه زحمت و اغتشاش جدید در خصوص
 حق ماهی گیری در نزدیکی انزلی واقع شده و ما مورفونسول
 گری روس در این واقعه مورد توهین و بد رفتاری شده ممکن
 است بحسب ضرورت دولت روس در این مسئله بعضی
 اقدامات کند

دیگر اظهار داشتند که در خصوص غارتها و خسارتهائی که
 قزاقه داعیها مرتکب بوده اند و یا راجع بمقتل صاحب منصب
 قزاق تاکنون دولت ایران ترضیه دولت روس را حاصل ننموده
 و همچنین دولت ایران برای خلع اسلحه شاهسونها قدمی بر
 نداشته است و چنین اعتقاد دارند که بعد از شکست رحیمخان
 اغتشاش و بی نظمی بکلی مرتفع است

(نمره ۳۶)

تلگراف سیر جرج بارکلی بسراد وارد گری (واسله ۷ مارس)

از طهران ۷ مارس ۱۹۱۰

وزیر مالیه بهمراهی نماینده از وزارت خارجه برای خواستن بعضی توضیحات راجع بشرايط قروض ديروز باينجا آمده و با حضور وزير مختار روس و خودم ان شرايط مفصلاً مباحثه و تشریح شده اند وزراء اظهار داشتند که کابینه اساساً با استقراض دولتین مساعدت ولی امیدوار است اشکالاتی را که برای قبولاندن بمجلس خواهند داشت ما تسهیل مینمائیم وزیر مختار روس و من نیز اظهار امید کردیم که از همین توضیحات که امروز داده ایم نتصود حاصل شود و مشکلات مرتفع گردد

(نمره ۳۷)

تلگراف سراد وارد گری به سرانیکاسن

از قرار معلوم هیئت سن دیکای بین الملل شرقی یکی از کمپانیهای انگلیس تکلیف نموده و (اسپیون) داده است که قرضی بدولت ایران بدهد وثیقه و وسیله تأمین آن از قرار

ذیل خواهد بود

(۱) منافی که دولت ایران از امتیاز نطفه داری میبرد

(۲) عایدات خراب خانه

(۳) عایدات ادارات پست و تلگراف بعد از وضع

قسمتی که در تاریخ ۱۹۱۳ و ۱۹۰۴ بحکومت هندوستان و تیره

داده شده است و همچنین کلیه عایدات دولت که هنوز ارادند

خواهشمندم که مسیو ایرواسکی را از مسئله فوق مطلع

سازید و پیشنهاد کنید که یاد داشت متحد المالی بمضرن ذلی به

دولت ایران فرستاده شود

تا هنگامی که دولت ایران قروض را که بدو بانک انگلیس

و روس و همچنین بدولتین دارد پرداخته و تا زمانیکه مذاکرات

راجع باستقراض اظهاریه به دولتین در میان است دولتین و تیره

دادن هیچ محلی از مالیات و عایدات دولت ایران را در مقابل هیچ

استقراضی - وان استقراض اظهاریه نصوب نخواهند نمود

(شماره ۳۸)

تلگراف سرانیکاسن به سراد واردگری (راصاه ، ۱ مارس)

از بطرز بورخ ۱۰ مارس ۱۹۱۰

اخباریکه ژنرال پیر پسیو اینزولسکی در پییده جب اضطراب
 خاطر است و قرار مذکور پیروان ناصر خان و ستار خان به
 عشرتی قدایی هم قفقازی که با پیرم هستند در خیال هجوم
 به آنها نماید و غیره میباشد علاوه مذکور است که از راه
 نوامیه که بنا شده است در روس در هر یک از اطراف بواسطه آنکه
 در هر یک از این مناطق متضمنی شده و اجرت نموده
 اند باین جهت که در زمان عده ایچاریک خدمت جنگی
 فخریست و در این عده در تمام زمان وقت او
 در روسیه و آنکس از دانش این اطلاعات بمن اظهار
 نگرفت و این را به ژنرال پیرم در داد که این عناصر نامورده
 خیال خراب را بر سر گذارد

(۱۲۹)

فلکراف به اینکس بر سراد و در گری - راهنامه ۱۱ مارس ۱۹۱۰

۱۰ مارس ۱۹۱۰

پیروان ناصر خان و ستار خان و اینزولسکی بملاقات ایشان

در قدم مذکور بدی نیز اظهار نمودند که اطلاعات واصله از برین
پیش از این جب ذکر آتی و اضطراب خاطرند لکن از این برزین
متعارف روس در علیه آن ناگرافا دستور العمل داده شده است که
بدولت ایران اسرار شاید که بدون فوت وقت اقدامات سرچشمه
برآید و ایام کردن و جای گیری ستارخان و اقرخان به هم را ورنه
و خائن نشان نماید که در این امر کوتاهی شود دولت روس
خرد ناچار اقدام و عمل خواهد نمود

۱۳۰۵

نابینا سرچشمه آرتی بر سر واروسه در سال ۱۳۰۵

از طرفی در ۱۳۰۵

این ناگرفته اسرار و سوز رشت را

تاریخ در ۱۳۰۵ - بر سر آرتی در ۱۳۰۵

در ۱۳۰۵ - در ۱۳۰۵

هیچان و خائن - در ۱۳۰۵ - در ۱۳۰۵

به تار بانه در ۱۳۰۵ - در ۱۳۰۵

نبت ، آ - در ۱۳۰۵ - در ۱۳۰۵